

TÁJ- ÉS ÉLŐVILÁG-VÉDELMI VIZSGÁLAT

ELŐZETES VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓHOZ

MÁNY 07/7 HRSZ.-EN TERVEZETT HULLADÉKKEZELÉSI TEVÉKENYSÉG

Beruházó:

Zöld Vasút Kft
2065 Mány, 07/1 hrsz.

Szakértő:

Bruckner Attila
okl. táj- és kertépítésszámőr
táj- és élővilág-védelmi szakértő (SZ-TjV, SZ-TV)
Nyilvántartási szám: Sz-043/2009.
Telephely: 8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.
Postacím: 8230 Balatonfüred, P. Horváth Á. u. 49.

2025. május 19.

TARTALOMJEGYZÉK

ALAPADATOK ÉS VIZSGÁLAT	3
TÁJTIPOLÓGIA	3
<i>A tágabb térség természetföldrajzi adottságai</i>	3
<i>Növényföldrajzi helyzet</i>	5
<i>A tervezési terület természetföldrajzi viszonyai</i>	5
ÉLŐVILÁG A LÉTESÍTMÉNY TERÜLETÉN ÉS KÖRNYEZETÉBEN	6
<i>Növényzet, élőhelyek</i>	6
<i>A beruházási területen lévő élőhelyek gyakorisága</i>	17
<i>Az élőhelyek minősége (szomszédos területekhez képest)</i>	17
<i>Állatvilág</i>	17
<i>Biológiai sokféleség</i>	18
A MEGLÉVŐ TÁJ ÉRTÉKELÉSE	18
<i>Tájkép</i>	19
<i>Tájhasználat</i>	19
<i>Tájhasználati konfliktusok</i>	20
<i>Tájszerkezet</i>	21
<i>Táj jellege</i>	21
<i>A táj érzékenysége</i>	22
<i>A vizsgált táj átfogó esztétikai minősítése</i>	22
TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELLEM	22
<i>Országos jelentőségű természetvédelmi terület</i>	22
<i>Helyi jelentőségű természetvédelmi terület</i>	22
<i>Natura 2000 terület</i>	23
<i>Országos Ökológiai Hálózat</i>	24
<i>Egyedi tájértékek</i>	25
<i>Ex lege védett természeti érték</i>	25
<i>Egyéb védettség</i>	26
<i>Tájképvédelmi terület övezete</i>	26
VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETET, BARLANGOT, NATURA 2000 TERÜLETET, A VÉDETT FAJOKAT ÉS AZ ÉLŐVILÁGOT ÉRINTŐ HATÁSOK ISMERTETÉSE	27
<i>A beruházás hatása a védett területekre</i>	27
<i>A beruházás hatása a védett fajokra</i>	29
<i>A beruházás általános hatása az élővilágra</i>	30
A TÁJRA (A TÁJ SZERKEZETÉRE, HASZNÁLATÁRA, JELLEGÉRE ÉS A TÁJKÉPRE) GYAKOROLT HATÁSOK ISMERTETÉSE	31
HATÁSTERÜLETEK	34
<i>Élővilágvédelmi hatásterület</i>	34
<i>Tájképvédelmi hatásterület</i>	34
A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	35
TÁJVIZSGÁLATI ÖSSZEFOGLALÓ	35

TÁJ- ÉS ÉLŐVILÁG-VÉDELMI VIZSGÁLAT

Előzetes vizsgálati dokumentációhoz

Mány 07/7 hrsz.-en tervezett hulladékkezelési tevékenység

ALAPADATOK ÉS VIZSGÁLAT

A vizsgálatra kijelölt terület Fejér vármegyében, Mány település külterületén, a belterülettől K-re, a település közigazgatási területének (egyben a vármegyének) határán helyezkedik el. A beruházási terület K felől szomszédos a Pest vármegyéhez tartozó Zsámbékkal. A helyszín megközelítése a Bicskét Zsámbékkal összekötő 103. sz. közútról való lecsatlakozással lehetséges D-i irányba (a Mány I. dolomitbánya felé). A vizsgált terület a művelt Mány I. – dolomit – bányatelektől D-re, annak határához legközelebb mintegy 230 méterre található.

A tervezett tevékenységet a 4,2347 hektár kiterjedésű 07/7 hrsz-ú ingatlan „C” alrészletének mintegy 2,4 hektáros D-i részén kívánják folytatni. Az ingatlanrész körbekerítve nincs. Épület, építmény rajta nem található.

A sík, földes töltésanyagból épült terület felületzárását a beruházást végző Kft. tört betonnal kívánja végrehajtani, hogy később ipari tevékenység végzésére alkalmas, gépjárművel járható és sármentes területet képezzen ki. Az átvételre kerülő inert beton és építőipari hulladékokat kezelést követően (válogatás, szelektálás, törés, osztályozás) a területen hasznosítanak. Másrészt a terület lezárását követően a Kft. tovább kívánja folytatni a hulladékgazdálkodási tevékenységet akképpen, hogy a területen inert hulladékok átvételét, kezelését és építőipari alapanyaggá minősítését végeznék, mely során töltésanyagot állítanak elő és értékesítik.

Jelen dokumentációban feltártuk a meglévő táj- és természetvédelmi adottságokat, vizsgáltuk a növényzet természetességét, az élővilág változatosságát, valamint a vizsgált tevékenységnek az élőhelyekre és a tájképre gyakorolt hatását. A vizsgálati dokumentációban összefoglaltuk a helyszínelés során tapasztaltakat és feldolgoztuk a rendelkezésre álló terveket, adatbázisokat. A táj- és természetvédelmi szakmai szempontból történt felmérésben a konkrét vizsgálati területet (a tervezett tevékenység helyszínét), valamint a tevékenység hatásterületét vizsgáltuk, azonban táji szempontból ennél tágabb, két km-es körzetet határoztunk meg vizsgálati területként.

A terepi vizsgálatot (részletes helyszínelést) 2025. május 10-én, a délutáni órákban, napos, szélcsendes, száraz időben, jó látási viszonyok között végeztük a tervezett telephely területét és a tevékenység hatásterületét gyalogosan bejárva. A megfigyeléshez és dokumentáláshoz a következő eszközöket használtuk: Tinto 7x50 mm-es kézitávcső, Celestron Ultima 80 mm 20–60 zoom spektív és Nikon Coolpix P510 42x zoom digitális fényképezőgép. A vizsgálati dokumentációban összefoglaltuk a helyszínelés során tapasztaltakat és feldolgoztuk a rendelkezésünkre álló terveket, adatbázisokat.

TÁJTIPOLÓGIA

A tágabb térség természetföldrajzi adottságai

Fogalommeghatározás: a tájföldrajz a legkomplexebb geográfiai szakterület, területi szemléletű szintézise a természetföldrajzi és a földhasználaton, a településföldrajzon keresztül a társadalmi-gazdasági adottságoknak. Összetettsége miatt nem kezdő kutatóknak való téma, valódi tájföldrajzossá évtizedek alatt alakulhat, fejlődhet valaki, ha időközben nem horgonyoz le valamely földrajzi részterületnél, pl. geomorfológiánál, biogeográfiánál, vagy demográfiánál és sikerül megőriznie érdeklődését a földrajzi tájak komplexitása iránt. A tájföldrajz különleges vonása, hogy az egyes tájtípusok meghatározásánál nem lehet eltekinteni az adott terület egység látványától, vizuális habitusától (CSORBA, 2021.)

Tájföldrajzi szempontból a vizsgálatra kijelölt terület hovatartozása a következő:

Nagy-táj: Duna–Tisza-medence

Nagy-tájrészlet: Dunántúli-középhegység

Középtáj: Dunazug-hegyvidék
Kistájcsoporthoz: Pilis–Budai-hegyvidék
Kistáj **Zsámbéki-medencevidék**
(A korábbi Zsámbéki-medence és az
Etyeki-dombság összevonásával.)

A tájföldrajzi adottságokat e kistáj jellemzői alapján értékeljük (FORRÁS: CSORBA PÉTER: *MAGYARORSZÁG KISTÁJAI, MERIDIÁN TÁJ- ÉS KÖRNYEZETFÖLDRAJZI ALAPÍTVÁNY, DEBRECEN, 2021.*). A vizsgált terület a 347 km² nagyságú kistáj É-i peremén található az Alacsony-Gerecse kistáj közelében, azonban a tájrészletben nincs olyan tájelem, ami a két kistáj határvonalát egyértelműen jelölné.

Topográfiai hely és domborzattípus: A Budai-hegység és a Gerecse között fekvő medencesík, ill. az Etyek környéki alacsony dombság. **Éghajlati körzet:** K-i részén meleg – száraz, Zsámbéktól Ny-ra mérsékelten meleg – száraz térség. **Vízrajz:** A nyílt vízfelszínnek aránya 1%, ami gyakorlatilag a Biai- és a Bicske melletti halastavakat jelenti. Mocsaras térszínt az úrfelvételek nem mutattak ki. **Földhasználati arányok és tendenciák:** 64% szántóföld (mérsékelten csökkenő arány), 9,75% beépített, 7% pedig az erdők (változatlan) területi részesedése. A szőlők 4,8%-os területi aránya lényegesen több, mint az országos átlag (1,1%). Az OTRT a tájat mezőgazdasági térségként kezeli. **Földrajzi tájtípus:** Erodált völgyközi háta által keretezett medencesík, ahol réti, karbonátmaradványos és csernozjom barna erdőtalajon jelentős beépítettség mellett intenzív szántóföldi hasznosítás jellemző. **Emberi hatáserősség:** Az eredeti táji adottságokat az ember erősen módosította, α -euhemerób típust képvisel. A domborzatot és a vízhálózatot műtárgyak, teraszok és földművek alakították, a talajok tulajdonságait a szántóföldi művelés ill. a beépítés lényegesen befolyásolta. Természetközeli növényzet csak a terület 10–15%-át jellemzi. Az 1990 és 2018 között bekövetkezett felszínborítási ágazatváltások hatására jelentősen erősödött az antropogén tájterhelés. **Beépítettség és településfejlettség:** A beépített terület 9,75%-os nagysága jóval meghaladja az országos átlagot (6,2%), és erőteljes növekedésben van (2000: 8,1%). A tájat átszelő autópálya, forgalmas vasút és jelentős települési beépítettség miatt a súlyozott tájökölógiai fragmentáció értéke 2,9 km/km², ami már számottevő izolációs hatást gyakorol az élővilágra, bár nem éri el az országos átlagot (3,4). A gazdasági, infrastrukturális és társadalmi fejlettség komplex mutató szerint a kistáj egyetlen települését sem minősítették elmaradottnak. **Tájmetriai adatok:** A kistáj földhasználatát mutató CORINE foltok átlagos kiterjedése 1,92 km², ami az ország síkvidékeire jellemző adathoz képest (2,43 km²) alacsonyabb, azaz a táj foltmozaikossága valamivel nagyobb, mint az alföldi tájak többségéé. A Shannon-diverzitás, azaz a tájhasználati folt-típus-változatosságát jelző szám 1,38, igen közel van az országos átlaghoz (1,41). **Természeti veszélyek:** A természetes eredetű veszélyek valószínűsége kicsi, leginkább az aszály kártételével kell számolni. Az 1931 és 2015 között több mint 30 szélsőségesen aszályos (PAI>6) évet regisztráltak. Az éghajlat megváltozása esetén közepes mértékű lehet a jelenlegi tájhasználat átalakulásának valószínűsége. **Természetvédelem:** A kistáj apró, 41 ha-nyi része a Budai TK-hez tartozik. A Natura 2000 szabályozás különleges természetmegőrzési típusába sorolták a kistáj területének 3,3%-át. **Értéktár:** Az összesített értéksűrűség magas, kivéve Perbált és Budajenőt, ahol csak szerényebb értékek vannak. Etyek történeti település, de műemlékek számát tekintve Alcsútdoboz megelőzi. Az értéknövelő tényezők között a borkultúra és az egyedi tájértékek állnak az élen, régészeti szempontból Zsámbék fontos helyszín. A kistáj erdősült tájrészleteit ítélték tájképvédelemre alkalmasnak. Ilyen terület van a Szent László-patakot K-felől kísérő dombháton, valamint Tabajd és Vál között. **A tájkarakter földrajzi összetevői:** A kistáj domborzati szempontból egy medencesíkból és egy alacsony, hullámos felszínű dombságból áll, amelynek tájképi arculatát egységesen a szántóföldi hasznosítás uralja. A nagyparcellás mezőgazdasági művelés révén nyílt, gondozott, igen kevés (1–2%) parlagon maradt földdel rendelkező, jól áttekinthető tájegység. A völgyekben kisebb mesterséges tavak vannak. Az erdőfedettség csak Pusztazámor és Bicske között számottevő. A szőlők és kertek-gyümölcsösök összesen 10%-nyi területe csökkenőben van, erőteljesen nő ellenben a beépítettség. A táj K-i része egyre inkább a főváros külső agglomerációs övezetéhez tartozik (Biatorbágy, Etyek, Herceghalom). A kistáj D-i része településhiányosabb, Bicske adminisztratív központi szerepköréit a megyehatár miatt csak a táj Ny-i részén

gyakorolja. A lakosság földrajzi önmeghatározását a Zsámbék vagy Etyek-környéki jelző mérsékelten fejezheti ki, más lehetőség viszont itt, a Budai-hegység, a Gerecse és a Mezőföld közti területen nem nagyon kínálkozik. A felsorolt környékbeli földrajzi objektumok viszont kiváló tájékoztató pontok, jól elhelyezik az embert a mentális térképén.

Növényföldrajzi helyzet

A vizsgált terület a Magyarország nagy részén elterülő Pannóniai Flóratartomány (*Pannonicum*) Dunántúli-középhegység flórávidékének (*Bakonyicum*) Pilis és Budai-hegység flórajárásába (*Pilisense*) tartozik. Átmeneti jellegű terület, azzal a különbséggel, hogy az uralkodó kőzetek a mészkő különböző típusai és a dolomit. Számottevő a hárshegyi homokkő előfordulása is. Ennek, valamint a dolomit- és a homoki flóra találkozásának köszönhetően a terület flórája a hegységek csekély magassága ellenére rendkívül gazdag. Nem hiányoznak a sziklai reliktumok, pl. a hazánkban csak itt található hegyi tarsóka (*Thlaspi montanum*) vagy a sárga habszegfű (*Silene flavescens*), valamint a homoki flóra fajainak sziklai menedékalomániai, amilyen a csikófark (*Ephedra distachia*), a homoki ternye (*Alyssum tortuosum*), a szürke poloskamag (*Corispermum canescens*), a kék számárkenyér (*Echinops ruthenicus*) stb. Legkiterjedtebb társulásai a cseres- és a gyertyános-tölgyesek (*Carici pilosae-Carpinetum*). Főként a dolomiton igen nagy területet foglalnak el a karsztbokorerdő-sziklagyep egyes karszterdőtársulások mozaikos állományai, amelyek számos ritkaságot rejtgetnek, amilyen a budai nyúlfarkfű (*Sesleria sadleriana*), a pilisi len (*Linum dolomiticum*), a magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*) és a szürke bogáncs (*Carduus glaucinus*). A vegetáció változatosságát a hársas törmeléklető-erdők (*Mercuriali-Tilietum*) és a mészkedvelő tölgyesek fokozzák.

A korábbi Zsámbéki-medence természetsterű vegetációt alig tartalmazó, csaknem teljesen felszántott kistáj. Egykor ligetes tölgyesek, erdő-gyep mozaikok, a vízfolyások mellett ártéri jellegű erdők boríthatták. Mára szárazgyep-fragmentumok és néhány erősen leromlott vízparti élőhelyfolt maradt. Száraz gyepek köves és laza (lössös) talajon is előfordulnak (lejtőgyepek, löszgyepek, erdőssztyepprétek – hengeres peremizs – *Inula germanica*, tavaszi hérics – *Adonis vernalis*, sarlós buvákfű – *Bupleurum falcatum*, aranyfűrt – *Aster linosyris*, csillagöszirózsa – *Aster amellus*, szarvaskocsord – *Peucedanum cervaria*, kék számárkenyér – *Echinops ruthenicus*). A vízparti növényzet maradványát elsősorban nádas foltok jelentik. Gyakori élőhelyek: nincsenek; közepesen gyakori élőhelyek: nincsenek; ritka élőhelyek: H3a, H5a, H4, B1a, OC, D34, OB, P2b, P2a, RB, RA, B2. Fajszám: 300–400; védett fajok száma: 10–20; özőnfajok: aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.) 1, akác (*Robinia pseudoacacia*) 3. (FORRÁS: DÖVÉNYI (SZERK.): MAGYARORSZÁG KISTÁJAINAK KATASZTERE, MTA FÖLDRAJZTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET, BUDAPEST, 2010.). A növényföldrajzi adottságok, a rá jellemző élőhelyek és fajok a tervezett tevékenység területén nem, azonban a töle K-re lévő, Natura 2000 védettségű és magterületként azonosított gyepterületen megtalálhatók.

A tervezési terület természetföldrajzi viszonyai

A Mány 07/7 hrsz.-ú ingatlan „c” kivett művelési ágú alrészletén (4,2347 ha) belül, annak D-i felén jelenleg mintegy 2,4 ha területen tereprendezési tevékenység zajlik. Az ingatlan természetben egy DNY-i irányultságú lejtős terület, melyet töltésanyaggal, építési engedély keretén belül síkra töltöttek. Az így kialakuló terület a +218,7 mBf szinten sík lesz, mely ÉK-i felén belesimul az eredeti terepfelületbe, a többi oldalon pedig 30–45°-os rézsúvel kapcsolódik az eredeti terepfelülethez (FORRÁS: TEVÉKENYSÉG KÖRNYEZETVÉDELMI ELŐKÉSZÍTŐ DOKUMENTÁCIÓJA)

Az ingatlan eredeti genetikai talajtípusáról nincs információnk, a táj- és természetvédelmi vizsgálat során talajmintavétel és -vizsgálat nem folyt. A már feltöltött ingatlanrész területén talajállapotról beszélni értelmetlen, hiszen a feltöltési és tereprendezési munkák során az eredeti felszínre több m magas töltésanyag került, így a feltöltés területén talajok már nem találhatók meg termelt állapotukban. Az eredeti genetikai talajtípus – a szomszédos területek talajadottságait figyelembe véve – rendzina lehetett.

A tájrészlet mikroklimatikus viszonya az árnyékviszonyoktól (meglévő növényzet árnyékoló hatása), a felszín kitettségétől (lejtésétől, a lejtés irányától), valamint a növényzettel való lefedettségétől függ. A nyílt területeken a nyári felmelegedés, illetve tél végén a hóolvadás

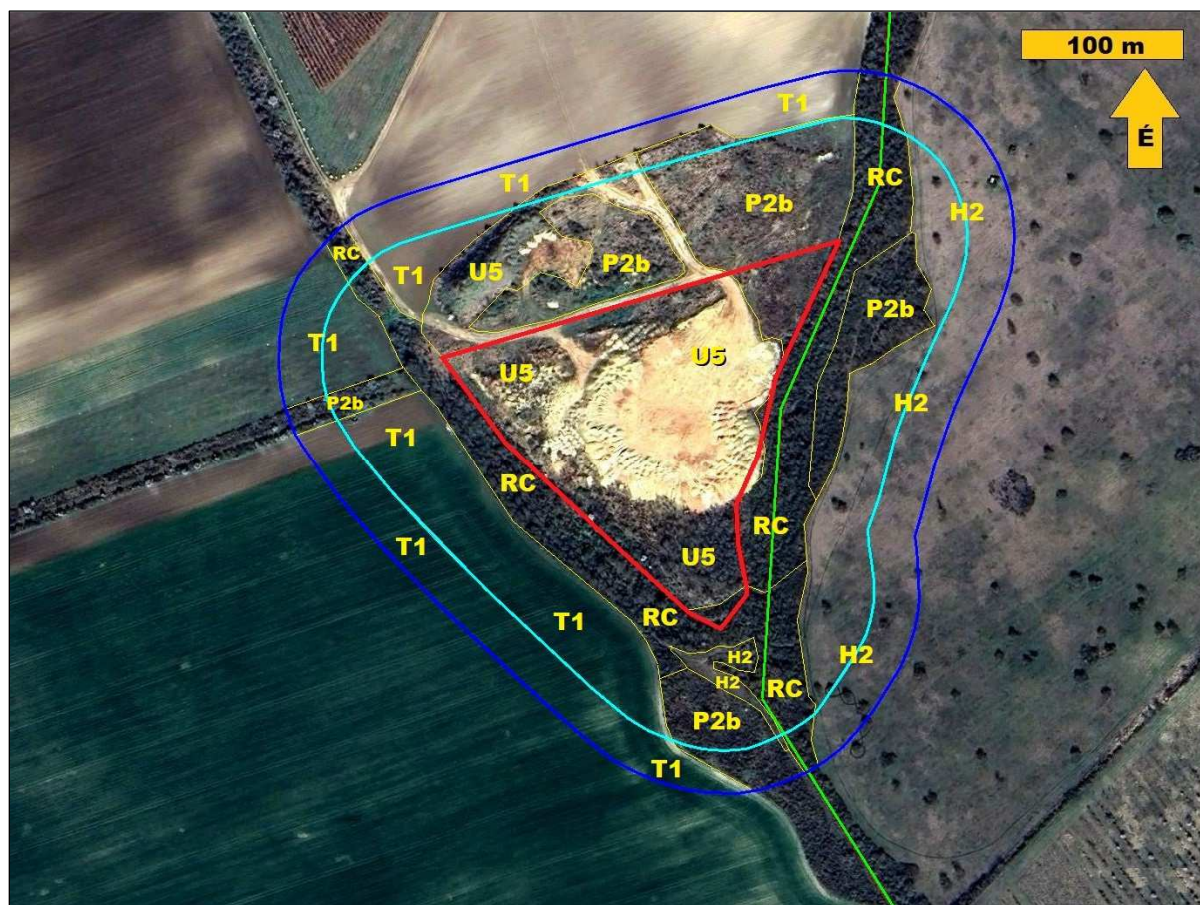
intenzívebb, fák–cserjék védettségében, árnyékában a párolgás csökken, a hó tovább megmarad, a vízviszonyok üdőbbek.

Állóvíz, vízfolyás vagy forrás a tervezett tevékenység helyszínén és annak közvetlen környezetében nincs, a helyszín többletvízhatástól független. A talajadottságoktól, a felszín növényzettel való fedettségétől és a növényzet jellegéből adódóan a félszáraz, száraz és igen száraz vízviszonyok jellemzőek.

ÉLŐVILÁG A LÉTESÍTMÉNY TERÜLETÉN ÉS KÖRNYEZETÉBEN

Növényzet, élőhelyek

A felszínt borító növényzet típusa, magassága, összetétele, kora, művelési viszonyai alapjaiban meghatározzák a tájhasználatot és a tájképi potenciált. A vizsgált beruházási területen és a tervezett tevékenység hatásterületén belül csupán öt (H2, P2b, RC, T1 és U5) növényzettípust különítettünk el, melyeket a későbbiekben részletezünk. A vizsgált terület és környezetének vegetációját helyszíni bejárás, szemrevételezés alapján légifotó felhasználásával a következő térképpel ábrázoljuk (1. ÁBRA – FORRÁS: GOOGLEEARTH + SAJÁT SZERKESZTÉS):

1. ábra: A vizsgált terület élőhelyei

Jelmagyarázat:

vörös vonal	Vizsgált beruházási terület határa
zöld vonal.....	Natura 2000 terület határa
sötétkék vonal.....	Szállópor PM10 hatásterülete
halványkék vonal	Ülepedő por hatásterülete
citromsárga vonal	Növényzettípusok közötti határ
H2.....	Felnyíló mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek
P2b.....	Galagonyás-kökönyes-borókás cserjések
RC.....	Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők
T1.....	Egyéves, nagyüzemi szántóföldi kultúrák
U5.....	Meddőhányók

Az egyes növényzettípusokat az Á–NÉR 2011 (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) alapján soroltuk be. Az elegyes vegetációfoltok sokkal inkább jellemezhetőek a természetvédelemben is használt Á–NÉR kategóriákkal, melyeket a vegetáció leírásakor alkalmaztunk. A vegetációtípus jellemzése után a növényzet természetességét értékeljük a Németh–Seregélyes-féle természetesség osztályozás szerint. Az alábbiakban a tervezett beruházás konkrét területére és a tevékenység hatásterületére eső élőhelyeket részletezzük (1–5. TÁBLÁZATOK):

1. táblázat: A H2 élőhely jellemző adatai

Á–NÉR kód	H2
Á–NÉR megnevezés	FELNYÍLÓ MÉSCHKEDVELŐ LEJTŐ ÉS TÖRMELEKGYEPEK
Á–NÉR általános jellemzés	Dolomit vagy nem karrosodó mészkő alapkőzeten előforduló délies kitettséű, változó mértékben záródó szárazgyepek. Valójában nyíltabb sziklagyep és zártabb lejtősztyep foltok alkotta mozaiktársulások. Állományukat sziklai- és sztyepfajok együttes dominanciája jellemzi. Gyakran alkotnak karsztbokorerdőkkel mozaikot. Minimális záródásuk 30–40%, a maximális 80–90%.
Helyszín	A tervezett tevékenység helyszínén nincs ilyen élőhelytípus, azonban tőle K-re 30–65 m széles P2b-RC élőhellyel elválasztva nagy területek borít. Hatásterületen belüli nagysága mintegy 2,0 hektár.

Jellemző élőhelyfotók

																																																															
Leírás	<p>Sekély termőrétegű talajon, dolomit alapkőzeten fejlődött, közepesen fajgazdag, mozaikos jellegű, fátlan (vagy gyéren cserjés) társulás, változó mértékben záródó szárazgyepek, nyíltabb sziklagyep és zártabb lejtősztyep foltok alkotta mozaiktársulás. Állományait sziklai- és sztyeppfajok együttes dominanciája jellemzi. A termőhelyen csupán a száraz, az igen száraz és szélsőségesen száraz vízviszonyokat elviselő fajok tudnak életben maradni, illetve növénytársulást alkotni. Leggyakoribb fajok a fűfélék közül kerülnek ki (<i>Festuca</i>, <i>Stipa</i>, <i>Chrysopogon</i>, <i>Bothriochloa</i> stb.). A gyepek záródása változó, mely jelentősen gazdagítja a fajkészletet. A zavarást, bolygatást tűrő fajok mennyisége nem jelentős. A fák-cserjék kisebb foltokban és szoliterként (egyedülállóként) találhatók. Borítási arányuk max. 10%.</p> <p>A védett növények közül a tavaszi héricset (<i>Adonis vernalis</i>), a nagy ezerjófűvet (<i>Dictamnus albus</i>) és a bíboros kosbor (<i>Orchis purpurea</i>) azonosítottuk, azonban a gyepek jó természetessége miatt várható még több védett faj akár jelentős mennyiségben történő megjelenése is (pl. <i>Linum tenuifolium</i>, <i>Allium moschatum</i>, <i>Convolvulus cantabrica</i>, <i>Onosma arenaria</i>, <i>Stipa</i> fajok stb.). A gyepeket kaszálással hasznosítják és a becserjésedés veszélye fenyegeti, rendszeres kaszálás nélkül néhány év alatt elcserjésedne. Natura 2000 védettségű és közösségi jelentőségű jelölő élőhely.</p>																																																														
Jellemző fajok	<p><u>Dendroflóra:</u> megegyezik a P2b és RC-nél felsorolt fajokkal</p> <p><u>Lágyszárú flóra:</u></p> <table border="0"> <tbody> <tr> <td><i>Achillea millefolium</i> L.</td><td>Közönséges cickafark</td></tr> <tr> <td><i>Adonis vernalis</i> L.</td><td>Tavaszi hérics</td></tr> <tr> <td><i>Agrimonia eupatoria</i> L.</td><td>Közönséges párlófű</td></tr> <tr> <td><i>Anthyllis vulneraria</i> ssp. <i>polyphylla</i></td><td>Magyar nyúlszapuka</td></tr> <tr> <td><i>Asperula cynanchica</i> L.</td><td>Ebfojtó müge</td></tr> <tr> <td><i>Astragalus austriacus</i> Jacq.</td><td>Kisvirágú csüdfű</td></tr> <tr> <td><i>Bothriochloa ischaemum</i> (L.) Keng</td><td>Szürke fenyérfű</td></tr> <tr> <td><i>Bromus squarrosus</i> L.</td><td>Berzedt rozsnok</td></tr> <tr> <td><i>Bupleurum falcatum</i> L.</td><td>Sarlós buvákfű</td></tr> <tr> <td><i>Carduus acanthoides</i> L.</td><td>Útszéli bogáncs</td></tr> <tr> <td><i>Carex humilis</i> Leyss.</td><td>Lappangó sás</td></tr> <tr> <td><i>Carlina vulgaris</i> L.</td><td>Közönséges bábakalács</td></tr> <tr> <td><i>Centaurea stoebe</i> L.</td><td>Útszéli imola</td></tr> <tr> <td><i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.</td><td>Éles sikkfű</td></tr> <tr> <td><i>Daucus carota</i> L. subsp. <i>carota</i></td><td>Vadmurok</td></tr> <tr> <td><i>Dictamnus albus</i> L.</td><td>Körislevelű nagy ezerjófű</td></tr> <tr> <td><i>Echium vulgare</i> L.</td><td>Terjőke kígyószisz</td></tr> <tr> <td><i>Eryngium campestre</i> L.</td><td>Mezei iringó</td></tr> <tr> <td><i>Euphorbia cyparissias</i> L.</td><td>Farkaskutyatej</td></tr> <tr> <td><i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.</td><td>Pusztai kutyatej</td></tr> <tr> <td><i>Festuca rupicola</i> Heuff.</td><td>Barázdált csenkesz</td></tr> <tr> <td><i>Filipendula vulgaris</i> Moench</td><td>Kolencos legyezőfű</td></tr> <tr> <td><i>Fragaria viridis</i> Duchesne</td><td>Csattogó szamóca</td></tr> <tr> <td><i>Galium verum</i> L.</td><td>Tejoltó galaj</td></tr> <tr> <td><i>Globularia punctata</i> Lapeyr.</td><td>Magas gubóvirág</td></tr> <tr> <td><i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem.</td><td>Szürke napvirág</td></tr> <tr> <td><i>Hieracium pilosella</i> L.</td><td>Ezüstös hölgymál</td></tr> <tr> <td><i>Hypericum perforatum</i> L.</td><td>Közönséges orbáncfű</td></tr> <tr> <td><i>Linaria vulgaris</i> Mill.</td><td>Közönséges gyűjtőványfű</td></tr> <tr> <td><i>Linum austriacum</i> L.</td><td>Hegyi len</td></tr> <tr> <td><i>Lotus corniculatus</i> L.</td><td>Szarvas kerek</td></tr> </tbody> </table>	<i>Achillea millefolium</i> L.	Közönséges cickafark	<i>Adonis vernalis</i> L.	Tavaszi hérics	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Közönséges párlófű	<i>Anthyllis vulneraria</i> ssp. <i>polyphylla</i>	Magyar nyúlszapuka	<i>Asperula cynanchica</i> L.	Ebfojtó müge	<i>Astragalus austriacus</i> Jacq.	Kisvirágú csüdfű	<i>Bothriochloa ischaemum</i> (L.) Keng	Szürke fenyérfű	<i>Bromus squarrosus</i> L.	Berzedt rozsnok	<i>Bupleurum falcatum</i> L.	Sarlós buvákfű	<i>Carduus acanthoides</i> L.	Útszéli bogáncs	<i>Carex humilis</i> Leyss.	Lappangó sás	<i>Carlina vulgaris</i> L.	Közönséges bábakalács	<i>Centaurea stoebe</i> L.	Útszéli imola	<i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.	Éles sikkfű	<i>Daucus carota</i> L. subsp. <i>carota</i>	Vadmurok	<i>Dictamnus albus</i> L.	Körislevelű nagy ezerjófű	<i>Echium vulgare</i> L.	Terjőke kígyószisz	<i>Eryngium campestre</i> L.	Mezei iringó	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	Farkaskutyatej	<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	Pusztai kutyatej	<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	Barázdált csenkesz	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	Kolencos legyezőfű	<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	Csattogó szamóca	<i>Galium verum</i> L.	Tejoltó galaj	<i>Globularia punctata</i> Lapeyr.	Magas gubóvirág	<i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem.	Szürke napvirág	<i>Hieracium pilosella</i> L.	Ezüstös hölgymál	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Közönséges orbáncfű	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	Közönséges gyűjtőványfű	<i>Linum austriacum</i> L.	Hegyi len	<i>Lotus corniculatus</i> L.	Szarvas kerek
<i>Achillea millefolium</i> L.	Közönséges cickafark																																																														
<i>Adonis vernalis</i> L.	Tavaszi hérics																																																														
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Közönséges párlófű																																																														
<i>Anthyllis vulneraria</i> ssp. <i>polyphylla</i>	Magyar nyúlszapuka																																																														
<i>Asperula cynanchica</i> L.	Ebfojtó müge																																																														
<i>Astragalus austriacus</i> Jacq.	Kisvirágú csüdfű																																																														
<i>Bothriochloa ischaemum</i> (L.) Keng	Szürke fenyérfű																																																														
<i>Bromus squarrosus</i> L.	Berzedt rozsnok																																																														
<i>Bupleurum falcatum</i> L.	Sarlós buvákfű																																																														
<i>Carduus acanthoides</i> L.	Útszéli bogáncs																																																														
<i>Carex humilis</i> Leyss.	Lappangó sás																																																														
<i>Carlina vulgaris</i> L.	Közönséges bábakalács																																																														
<i>Centaurea stoebe</i> L.	Útszéli imola																																																														
<i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.	Éles sikkfű																																																														
<i>Daucus carota</i> L. subsp. <i>carota</i>	Vadmurok																																																														
<i>Dictamnus albus</i> L.	Körislevelű nagy ezerjófű																																																														
<i>Echium vulgare</i> L.	Terjőke kígyószisz																																																														
<i>Eryngium campestre</i> L.	Mezei iringó																																																														
<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	Farkaskutyatej																																																														
<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	Pusztai kutyatej																																																														
<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	Barázdált csenkesz																																																														
<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	Kolencos legyezőfű																																																														
<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	Csattogó szamóca																																																														
<i>Galium verum</i> L.	Tejoltó galaj																																																														
<i>Globularia punctata</i> Lapeyr.	Magas gubóvirág																																																														
<i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem.	Szürke napvirág																																																														
<i>Hieracium pilosella</i> L.	Ezüstös hölgymál																																																														
<i>Hypericum perforatum</i> L.	Közönséges orbáncfű																																																														
<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	Közönséges gyűjtőványfű																																																														
<i>Linum austriacum</i> L.	Hegyi len																																																														
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Szarvas kerek																																																														

	<i>Medicago falcata</i> L. <i>Minuartia setacea</i> (Thuill.) Hayek <i>Orchis purpurea</i> Huds. <i>Orlaya grandiflora</i> (L.) Hoffm. <i>Petrorhagia prolifera</i> (L.) P.W. <i>Pimpinella saxifraga</i> L. <i>Potentilla arenaria</i> Borkh. <i>Salvia pratensis</i> L. <i>Sanguisorba minor</i> Scop. <i>Scabiosa ochroleuca</i> L. <i>Senecio jacobaea</i> L. <i>Stachys germanica</i> L. <i>Stipa capillata</i> L. <i>Teucrium chamaedrys</i> L. <i>Thymus praecox</i> Opiz <i>Verbascum phlomoides</i> L.	Sárkerekp lucerna Sziklai kőhúr Bíboros kosbor Nagyvirágú Orlay-turbolya Homoki aszúszegefű Hasznos földitömjén Homoki pimpó Mezei zsálya Csabaíre Vajsínű ördög szem Jakabnap aggófű Fehér tisztesfű Kunkorgó árvalányhaj Sarlós gamandor Korai kakukkfű Szöszös ökörfarkkóró
Természetesség	„4” – az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajszám a társulásra jellemző maximum közelében van, a színezőelemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen fajok aránya nem jelentős	

2. táblázat: A P2b élőhely jellemző adatai

Á-NÉR kód	P2b
Á-NÉR megnevezés	GALAGONYÁS-KÖKÉNYES-BORÓKÁS CSERJÉSEK
Á-NÉR általános jellemzés	Általában a művelés felhagyása miatt – esetleg évszázadok múltán – cserjésedő egykori erdőterületek vagy erdő-gyep mozaikok. Az élőhelytípusnak az a lényege, hogy egy többnyire száraz (vagy kiszáradt) gyeperület (kaszáló, legelő, esetleg emberi behatás által korábban kevésbé érintett sztyepterület) cserjésedni kezd és ennek hátterében szinte mindig közvetlen vagy közvetett kultúrhatást találunk. Így régi legelők többnyire másodlagos sztyepnővénytételének, felhagyott szőlők, gyümölcsösök lassú cserjésedése, leégett bokorerdők helyén visszaállók, az eredetihez képest módosult fajösszetételű (cserjék uralta) fás vegetációja ebbe a jelenségkörbe, illetve élőhelytípusba tartozik. A cserjék borítása el kell érje a terület harmadát. A fák aránya kisebb 50%-nál. Az idegenhonos cserje- és fafajok aránya kisebb 50%-nál.
Helyszín	Négy különálló foltban a tevékenység helyszínének környezetében, illetve a helyszín ÉK-i szegletében

Jellemző élőhelyfotók

																																			
Leírás	<p>Hajdani száraz legelő, dolomit sziklagyep (H2), mely a művelés (legeltetés, kaszálás) felhagyása után teljesen elcserjésedett. A foltokat magára hagyták, melyen pionír jellegű fásszárú vegetáció kezdett növekedni. A gyepebe spontán módon (madarak, szél) szélsőséges tűrőképességű cserjefajok telepedtek meg, melyek közül kiemelt érdemel az egybibés galagonya, a kökény és gyepűrózsa. Az állomány magasságú változó, 1–3 m között változik. A cserjék változóan, de átlagosan mintegy 80–90 %-ban borítják a felszínt. A cserjék részarányának növekedésével a lágyszárú flóra elemeinek területaránya egyenes arányosságban csökken, majd a zárt cserjések alatt teljesen visszaszorultak. Az Á-NÉR kategória nevében található névadó közönséges borókát (<i>Juniperus communis</i>) a vegetációtípuson belül nem találtuk, azonban a H2 élőhely cserjés foltjaiban előfordul, bár nem gyakori. Jellemző az élőhelytípusra, hogy helyenként az RC-vel (Keményművelés jellegű vagy telepített egyéb erdők) mozaikol, egyben jelzi a növényzet szukcesszióját (H2→P2b→RC).</p>																																		
Jellemző fajok	<p><u>Dendroflóra:</u></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Acer campestre</i> L.</td><td>Mezei juhar</td></tr> <tr> <td><i>Berberis vulgaris</i> L.</td><td>Sóskaborbolya</td></tr> <tr> <td><i>Clematis vitalba</i> L.</td><td>Erdei iszalag</td></tr> <tr> <td><i>Cornus mas</i> L.</td><td>Húsos som</td></tr> <tr> <td><i>Cornus sanguinea</i> L.</td><td>Vörösgyűrű-som</td></tr> <tr> <td><i>Corylus avellana</i> L.</td><td>Közönséges mogoró</td></tr> <tr> <td><i>Crataegus monogyna</i> Jacq.</td><td>Egybibés galagonya</td></tr> <tr> <td><i>Euonymus europaeus</i> L.</td><td>Csíkos kecskerágó</td></tr> <tr> <td><i>Ligustrum vulgare</i> L.</td><td>Vesszős fagyal</td></tr> <tr> <td><i>Prunus spinosa</i> L.</td><td>Kökény</td></tr> <tr> <td><i>Pyrus pyraister</i> (L.) Burgsd.</td><td>Vadkörte</td></tr> <tr> <td><i>Rhamnus catharticus</i> L.</td><td>Varjútövis-benge</td></tr> <tr> <td><i>Rosa canina</i> L.</td><td>Gyepű rózsza</td></tr> <tr> <td><i>Rubus fruticosus</i> agg.</td><td>Földi szeder</td></tr> <tr> <td><i>Sambucus nigra</i> L.</td><td>Fekete bodza</td></tr> <tr> <td><i>Ulmus minor</i> Mill.</td><td>Mezei szil</td></tr> <tr> <td><i>Viburnum lantana</i> L.</td><td>Ostornébangita</td></tr> </table> <p><u>Lágyszárú flóra:</u> megegyezik a H2-nél felsorolt fajokkal, kivéve védett fajok</p>	<i>Acer campestre</i> L.	Mezei juhar	<i>Berberis vulgaris</i> L.	Sóskaborbolya	<i>Clematis vitalba</i> L.	Erdei iszalag	<i>Cornus mas</i> L.	Húsos som	<i>Cornus sanguinea</i> L.	Vörösgyűrű-som	<i>Corylus avellana</i> L.	Közönséges mogoró	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Egybibés galagonya	<i>Euonymus europaeus</i> L.	Csíkos kecskerágó	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Vesszős fagyal	<i>Prunus spinosa</i> L.	Kökény	<i>Pyrus pyraister</i> (L.) Burgsd.	Vadkörte	<i>Rhamnus catharticus</i> L.	Varjútövis-benge	<i>Rosa canina</i> L.	Gyepű rózsza	<i>Rubus fruticosus</i> agg.	Földi szeder	<i>Sambucus nigra</i> L.	Fekete bodza	<i>Ulmus minor</i> Mill.	Mezei szil	<i>Viburnum lantana</i> L.	Ostornébangita
<i>Acer campestre</i> L.	Mezei juhar																																		
<i>Berberis vulgaris</i> L.	Sóskaborbolya																																		
<i>Clematis vitalba</i> L.	Erdei iszalag																																		
<i>Cornus mas</i> L.	Húsos som																																		
<i>Cornus sanguinea</i> L.	Vörösgyűrű-som																																		
<i>Corylus avellana</i> L.	Közönséges mogoró																																		
<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Egybibés galagonya																																		
<i>Euonymus europaeus</i> L.	Csíkos kecskerágó																																		
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Vesszős fagyal																																		
<i>Prunus spinosa</i> L.	Kökény																																		
<i>Pyrus pyraister</i> (L.) Burgsd.	Vadkörte																																		
<i>Rhamnus catharticus</i> L.	Varjútövis-benge																																		
<i>Rosa canina</i> L.	Gyepű rózsza																																		
<i>Rubus fruticosus</i> agg.	Földi szeder																																		
<i>Sambucus nigra</i> L.	Fekete bodza																																		
<i>Ulmus minor</i> Mill.	Mezei szil																																		
<i>Viburnum lantana</i> L.	Ostornébangita																																		
Természetesség	<p>„3” – a természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színezőelemek alig fordulnak elő, jelentős a jellegtelen fajok aránya</p>																																		

3. táblázat: Az RC élőhely jellemző adatai

Á-NÉR kód	RC
Á-NÉR megnevezés	KEMÉNYFÁS JELLEGTELEN VAGY TELEPÍTETT EGYÉB ERDŐK
Á-NÉR általános jellemzés	<p>Olyan kemény fajú őshonos fajok uralta, többnyire elegyetlen, erdei lágyszárúakban szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J–L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Rendszerint szántókra, gyepekre telepített, vagy erdők helyén kialakított faállományok, kivételesen gyepeken, felhagyott szántókon spontán kialakult vagy bizonytalan származású erdők. Leggyakoribb fajaik a cser- és kocsányos tölgy, a magas és magyar kőris. Minimális záródása 50%. A nem őshonos fafajok aránya max. 50%. Az idegenhonos</p>

	fajokat tartalmazó állományok természetessége 2-es, az ezeket nem tartalmazóké 3-as.
Helyszín	A tervezett tevékenység helyszínének K-i és DNY-i határa mentén erdősávyszerű foltokba rendeződve (P2b-vel mozaikol)
Jellemző élőhelyfotók	
<div></div>	
Leírás	<p>Elsősorban keményfás, 8–15 m magas erdőállományok, melyből a fehér akác hiányzik vagy előfordulása csekély. A fajajkészlet a cseres-tölgyesek jellemző fajaiból, valamint őshonos, de pionír jellegű fajokból (pl. mezei szil, virágos kőris stb.) tevődik össze. Tájidegen fajok (pl. fehér akác, nyugati osterfa, dió, mirabolán) előfordulása csekély, 10% alatti. Az útszélek, mezsgyék bolygatott és nem kezelt (művelt) terepein természetes úton történő megtelepedésből alakult ki. Dús cserjeszint jellemzi elsősorban mogyoróval, csíkos kecskerágóval és az említett fajok cserjemeretű példányaival, de a szárazabb részekben egybibés galagonyával, gypűrózsával, kökénnyel, fekete bodzával is. A gyepszint a nagy záródás miatt hiányzik, de elsősorban a cseres-tölgyes kísérőfajaiból áll. Legfeljebb közepes természetességű állomány, melynek ökológiai értéke és fakészlete sem éri el a potenciális és környező cseres-tölgyesek értékét és mennyiségét, legfőbb szerepe a kialakuló ipari-gazdasági és bányaterületek tájbaillesztésében van.</p>
Jellemző fajok	<div><div><p><u>Dendroflóra:</u></p><p><i>Acer campestre</i> L. <i>Berberis vulgaris</i> L. <i>Clematis vitalba</i> L. <i>Cornus sanguinea</i> L. <i>Corylus avellana</i> L. <i>Crataegus monogyna</i> Jacq. <i>Euonymus europaeus</i> L. <i>Ligustrum vulgare</i> L. <i>Prunus spinosa</i> L. <i>Pyrus pyraister</i> (L.) Burgsd. <i>Rhamnus catharticus</i> L. <i>Robinia pseudoacacia</i> L. <i>Rosa canina</i> L. <i>Sambucus nigra</i> L. <i>Ulmus minor</i> Mill.</p></div><div><p>Mezei juhar Sóskaborbolya Erdei iszalag Vörösgyűrű-som Közönséges mogyoró Egybibés galagonya Csíkos kecskerágó Vesszős fagyal Kökény Vadkörte Varjútővis-benge Fehér akác Gypű rózsza Fekete bodza Mezei szil</p></div></div>

	<i>Viburnum lantana</i> L. <i>Juglans regia</i> L. <i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. <i>Celtis occidentalis</i> L. <i>Fraxinus excelsior</i> L. <i>Fraxinus ornus</i> L. <u>Lágyszárú fajok:</u> <i>Dactylis polygama</i> Horv. <i>Euphorbia amygdaloides</i> L. <i>Fragaria vesca</i> L. <i>Glechoma hederacea</i> L. <i>Hedera helix</i> L. <i>Veronica hederifolia</i> L. <i>Viola odorata</i> L.	Ostorménbangita Királydió Cseresznyeszilva (mirabolán) Nyugati osterfa Magas kőris Virágos kőris Erdei ebír Erdei kutyatej Erdei szamóca Kerek repkény Közönséges borostyán Borostyánlevelű veronika Illatos ibolya
Természetesség	„3” – a természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színezőelemek alig fordulnak elő, jelentős a jellegtelen fajok aránya	

4. táblázat: Az T1 élőhely jellemző adatai

Á-NÉR kód	T1
Á-NÉR megnevezés	EGYÉVES, NAGYÜZEMI SZÁNTÓFÖLDI KULTÚRÁK
Á-NÉR általános jellemzés	<p>Tavaszi vagy őszi vetésű egyéves nagyüzemi kultúrák vagy learatott helyük, rendszeresen szántott területek. T6-tól nem a táblaméret, hanem a művelés különbözteti el (fokozott műtrágyahasználat, vegyszerezés, gépesítés, az apróparcellás területeken nincsenek köztes mezsgyék és legfeljebb egy-két gyomfaj dominál). Természetessége általában 1-es, de a ritka, védendő gyomfajokkal bíró állományokat kettesnek tekintjük. Termesztett kultúrnövényeinkkel és azok állományaiban jelen lévő gyomnövényekkel szemben érvényesülő ökológiai hatások egy része tőlünk független, vagy azokra egyáltalán nem, vagy legfeljebb csak kevés módosító hatást tudunk gyakorolni. Az ökológiai hatások két nagy tényezőcsoportból állnak: abiotikus és biotikus tényezők. Az abiotikus tényezők éghajlati (fény, hő, víz, levegő) és talajtani (alapkőzet, talaj szerkezete, talajnedvesség, a talaj kémiai tulajdonságai, szerves anyag, ásványianyag-tartalom stb.) tényezőkre oszthatók.</p>
Helyszín	A tervezett tevékenység helyszínén nem, azonban a tevékenység hatásterületének É-i és DNY-i szegélyén megtalálható
Jellemző élőhelyfotók	
	
Leírás	<p>Tavaszi vagy őszi vetésű egyéves nagyüzemi kultúrák, rendszeresen szántott területek, melyen vetésforgó alapján elsősorban gabonanövényeket, kukoricát, repcét, pillangósokat termelnek. Vetés után monokultúra alakul ki, mely vegyszerhasználat nélkül és az időjárás függvényében elgyomosodhat. A rendszeres művelés, földmunkák miatt védett növény jelenléte vagy megtelepedése gyakorlatilag kizárt. A szántó szélén található ún. mezsgyéken elsősorban gyomflóra alakult ki (jellemző a nagy csalán, a fekete üröm, a ragadós galaj, a meddő rozsok). A helyszínelés idején a szántókon gabonavetés és pillangós növény (valószínű szója) volt látható, közel térdig érő állománnyal. Gyomfajok a vetést jelentős mértékben nem terhelték.</p>

Jellemző fajok	kultúr- és gyomnövények
Természetesség	„1” – a természetes állapot teljesen leromlott , az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő

5. táblázat: Az U5 élőhely jellemző adatai

Á-NÉR kód	U5
Á-NÉR megnevezés	MEDDŐHÁNYÓK
Á-NÉR általános jellemzés	Ipari tevékenység melléktermékeként keletkező, nem talaj jellegű ásványi szubsztrátok lerakatai (leggyakrabban homok, agyag, salak, kő- vagy kavicstörmelék), a spontán vagy rekultivációs szukcesszió különböző stádiumaiban lévő változatos (rendszerint ruderalis) élőlény-közösségekkel. Természetessége 1-es, esetleg 2-es. A nagyobb regenerálódó vagy már természetközeli növényzettel fedett részek lehatárolandók, és az adott élőhelykategóriába sorolandók. Nem tartoznak ide a több évtizede felhagyott, élőhelyileg már azonosítható növényzetű meddőhányók felszínei.
Helyszín	A tervezett tevékenység területe

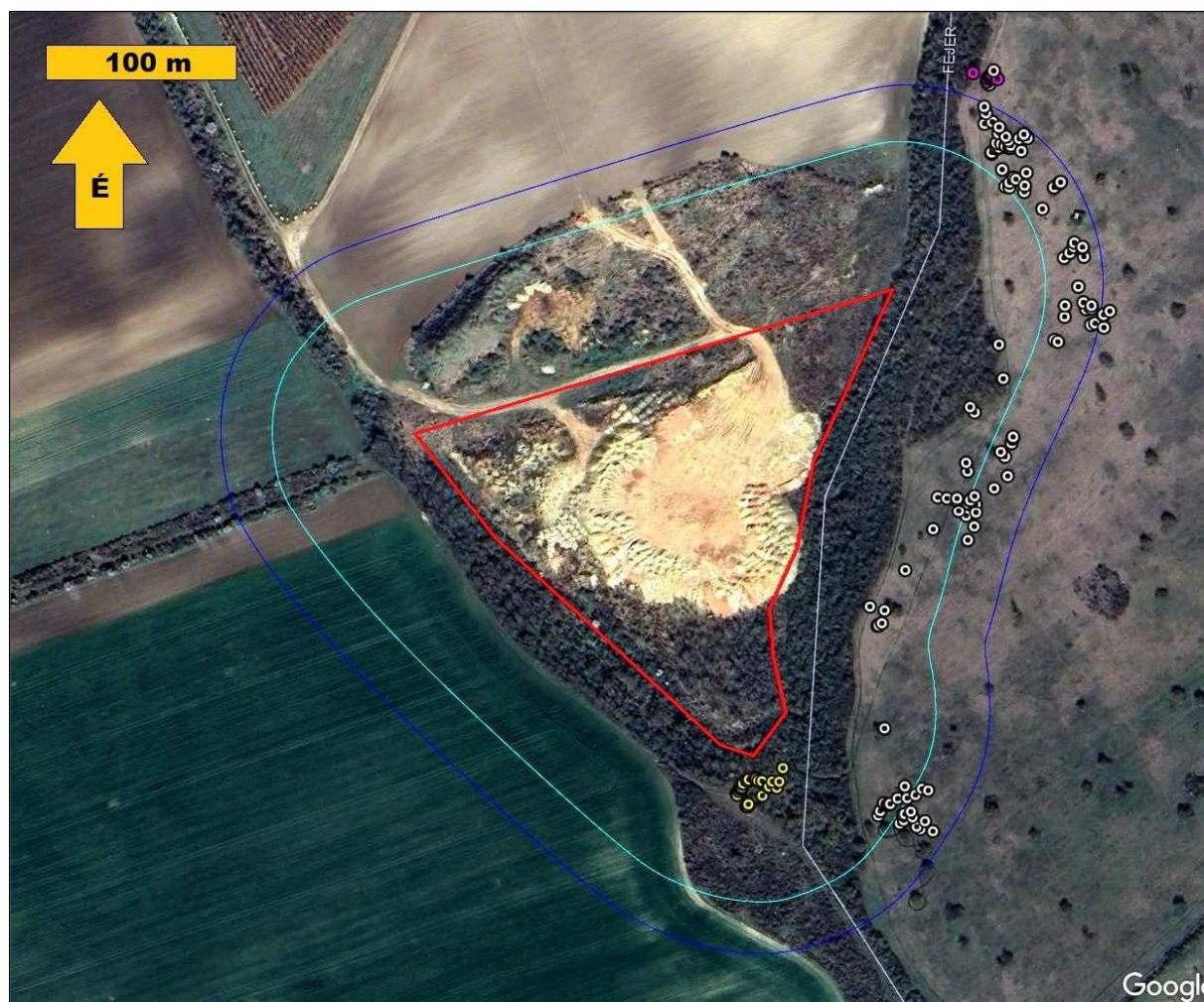
Jellemző élőhelyfotók

Leírás	A tevékenység helyszínére termelt töltésanyag által jellemzett felszín, mely többnyire nyers, nudum (növényzet nélküli). A feltöltés következtében az eredeti tereptől idegen domborzatú, meredek oldalú, humuszban csekély felszín és „termőréteg” alakult ki. Az élőhely ökológiai jelentősége csekély.
Jellemző fajok	nudum vagy csekély gyomnövényzet
Természetesség	„1” – a természetes állapot teljesen leromlott , az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő

A közeli védett H2 gyepfelületen nem találtunk olyan, a tervezett tevékenység helyszínének feltöltési és tereprendezési munkái során esetlegesen létrejött környezetterhelést, ami a gyepfelület vegetációját, ökológiai viszonyait befolyásolja, károsítja.

Védett növényfajok

A helyszínelés során a tervezett tevékenység területén nem, azonban a hatásterületen belül azonosított H2 (Felnyló mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek) élőhely területén védett növényfajokat találtunk, melyek a következők: tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), nagy ezerjófű (*Dictamnus albus*) és bíboros kosbor (*Orchis purpurea*). Térképi ábrázolásuk a következő (2. ÁBRA):

2. ábra: A hatásterületen található védett növényfajok lelőhelyeinek ábrázolása

Jelmagyarázat:

vörös vonalTervezett tevékenység területének határa
sötétkék vonal.....Szállópor PM10 hatásterülete
halványkék vonalÜledő por hatásterülete
sárga körTavaszi hérics (*Adonis vernalis*) lelőhelye
magenta körKörislevelű nagy ezerjófű (*Dictamnus albus*) lelőhelye
fehér kör.....Bíboros kosbor (*Orchis purpurea*) lelőhelye

A fent ábrázolt védett növényfajok adatai a következők (6. TÁBLÁZAT):

6. táblázat: A tervezett tevékenység hatásterületén belül talált védett növényfajok adatai

JEL	LATIN NÉV	EGYEDSZÁM	SZÉLESSÉG	HOSSZÚSÁG	MAGASSÁG
963	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532459	18,694889	204,6
964	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532468	18,694893	206,4
965	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532459	18,694882	205,7
966	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532512	18,694816	205,0
967	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532507	18,694822	206,4
968	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532524	18,694833	207,7
969	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532534	18,694837	206,2
970	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532540	18,694845	206,5
971	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532543	18,694851	206,6
972	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532557	18,694854	206,4
973	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532559	18,694858	206,7
974	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532572	18,694886	206,8
975	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532573	18,694882	207,6
976	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532577	18,694895	207,5
977	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532584	18,694931	208,2
978	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532579	18,694941	208,9
979	<i>Adonis vernalis</i>	3	47,532572	18,694956	208,0
980	<i>Adonis vernalis</i>	8	47,532570	18,694979	209,1
981	<i>Adonis vernalis</i>	6	47,532559	18,694992	209,3
982	<i>Adonis vernalis</i>	2	47,532548	18,695026	208,3
983	<i>Adonis vernalis</i>	5	47,532544	18,695018	207,7
984	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532507	18,694982	209,1
985	<i>Adonis vernalis</i>	3	47,532542	18,695073	209,3
986	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532570	18,695089	210,2
987	<i>Adonis vernalis</i>	5	47,532570	18,695044	211,2
988	<i>Adonis vernalis</i>	1	47,532630	18,695111	208,8
953	<i>Dictamnus albus</i>	1	47,535576	18,696360	268,7
954	<i>Dictamnus albus</i>	1	47,535596	18,696326	241,3
956	<i>Dictamnus albus</i>	15	47,535583	18,696317	240,8
957	<i>Dictamnus albus</i>	5	47,535603	18,696212	238,3
1102	<i>Dictamnus albus</i>	1	47,535589	18,696316	236,3
1103	<i>Dictamnus albus</i>	1	47,535579	18,696302	234,8
1104	<i>Dictamnus albus</i>	1	47,535566	18,696298	235,0
955	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535609	18,696335	241,7
958	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534471	18,696419	227,7
959	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534327	18,696450	225,9
960	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534184	18,696278	228,1
961	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534207	18,696253	225,5
962	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533342	18,695649	211,9
989	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532425	18,695730	212,5
990	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532444	18,695740	211,6
991	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532471	18,695771	211,9
992	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532479	18,695762	212,0
993	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532472	18,695786	211,8
994	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532475	18,695794	211,9
995	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532476	18,695805	212,2
996	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532389	18,695866	211,6
997	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532404	18,695892	212,4
998	<i>Orchis purpurea</i>	6	47,532376	18,695976	211,9
999	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532365	18,695999	213,7
1000	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532356	18,696080	213,1
1001	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532401	18,696028	213,3
1002	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532418	18,695947	213,4
1003	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532443	18,695937	213,5
1004	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532431	18,695899	213,4
1005	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532428	18,695884	213,7
1006	<i>Orchis purpurea</i>	3	47,532502	18,695911	213,3
1007	<i>Orchis purpurea</i>	7	47,532500	18,695851	212,8
1008	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532554	18,695893	210,4
1009	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532517	18,695963	211,0
1010	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532545	18,696004	210,5
1011	<i>Orchis purpurea</i>	3	47,532538	18,696046	211,2
1012	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,532813	18,695756	211,5
1013	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533270	18,695728	212,3
1014	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533260	18,695708	212,7
1015	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533258	18,695700	212,6
1016	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533325	18,695743	212,9
1017	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533502	18,695870	214,4
1018	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533679	18,696041	220,1
1019	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533822	18,696064	220,8

JEL	LATIN NÉV	EGYEDSZÁM	SZÉLESSÉG	HOSSZÚSÁG	MAGASSÁG
1020	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533816	18,696121	222,1
1021	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533807	18,696186	221,8
1022	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533816	18,696186	221,9
1023	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533758	18,696196	221,5
1024	<i>Orchis purpurea</i>	5	47,533737	18,696244	221,7
1025	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533633	18,696258	220,9
1026	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533690	18,696297	219,7
1027	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533753	18,696305	219,5
1028	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533790	18,696302	220,2
1029	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533809	18,696270	220,5
1030	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533825	18,696296	220,8
1031	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533859	18,696414	221,1
1032	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533910	18,696497	222,1
1033	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533931	18,696247	221,6
1034	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533970	18,696236	221,4
1035	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534016	18,696450	222,4
1036	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,533996	18,696476	222,1
1037	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534053	18,696515	222,7
1038	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534073	18,696524	222,7
1039	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534080	18,696523	222,8
1040	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534481	18,696779	226,8
1041	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534489	18,696759	227,2
1042	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534585	18,696815	229,0
1043	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534633	18,696817	230,0
1044	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534616	18,696943	231,2
1045	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534618	18,696974	231,2
1046	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534550	18,696976	230,3
1047	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534556	18,696999	230,0
1048	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534537	18,697053	229,9
1049	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534589	18,697047	230,6
1050	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534591	18,697049	230,7
1051	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534605	18,697085	231,0
1052	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534607	18,697026	231,2
1053	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534630	18,696973	231,1
1054	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534643	18,696926	230,6
1055	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534711	18,696889	229,9
1056	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534834	18,696917	232,1
1057	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534871	18,696906	232,3
1058	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534876	18,696908	232,3
1059	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534871	18,696897	232,7
1060	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534876	18,696855	231,7
1061	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534893	18,696858	232,4
1062	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534852	18,696832	231,9
1063	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,534831	18,696798	231,1
1064	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535038	18,696657	231,7
1065	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535126	18,696722	234,4
1066	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535143	18,696754	234,8
1067	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535146	18,696763	235,0
1068	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535187	18,696554	235,5
1069	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535135	18,696546	233,6
1070	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535110	18,696546	233,1
1071	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535163	18,696492	233,3
1072	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535169	18,696480	233,7
1073	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535148	18,696454	232,3
1074	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535131	18,696456	231,6
1075	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535133	18,696430	231,2
1076	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535205	18,696405	231,1
1077	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535271	18,696340	232,3
1078	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535276	18,696341	232,3
1079	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535294	18,696371	232,1
1080	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535296	18,696385	232,3
1081	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535314	18,696368	232,6
1082	<i>Orchis purpurea</i>	3	47,535310	18,696398	233,4
1083	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535299	18,696423	234,1
1084	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535292	18,696433	234,3
1085	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535292	18,696446	234,2
1086	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535292	18,696453	234,2
1087	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535302	18,696455	234,3
1088	<i>Orchis purpurea</i>	5	47,535278	18,696517	233,8
1089	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535330	18,696552	235,2
1090	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535345	18,696530	235,4
1091	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535329	18,696503	235,1
1092	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535322	18,696439	234,7

JEL	LATIN NÉV	EGYEDSZÁM	SZÉLESSÉG	HOSSZÚSÁG	MAGASSÁG
1093	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535339	18,696423	234,8
1094	<i>Orchis purpurea</i>	3	47,535354	18,696378	235,1
1095	<i>Orchis purpurea</i>	3	47,535379	18,696380	235,9
1096	<i>Orchis purpurea</i>	6	47,535402	18,696339	235,2
1097	<i>Orchis purpurea</i>	6	47,535395	18,696292	235,3
1098	<i>Orchis purpurea</i>	3	47,535437	18,696299	234,8
1099	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535463	18,696286	235,1
1100	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535555	18,696311	236,1
1101	<i>Orchis purpurea</i>	1	47,535594	18,696325	235,8

A beruházási területen lévő élőhelyek gyakorisága

A vizsgált ingatlan területén és környezetében lévő élőhelyek mindegyike gyakori, a vizsgált tájrészletben általánosan elterjedt vegetáció. Ritka, értékes, magas természetességi értékű („4”) élőhely található a tervezett helyszíntől K-re, mely Natura 2000 védettségű jelölő élőhely és az ökoháló magterülete. Ezen kívül rossz („1” és „2”) vagy legfeljebb közepes („3”) természetességi élőhelyek jellemzik a vizsgált területet.

Az élőhelyek minősége (szomszédos területekhez képest)

A vizsgált helyszín területén és tőle É-ra, Ny-ra és D-re lévő élőhelyek minősége nem különbözik vagy nem jobb a környező területek élőhelyeihez viszonyítva. Magas természetességi értékű („4” vagy „5” értékű) élőhelyek a közelben csupán K-i irányban találhatók.

Állatvilág

Legnagyobb faj- és egyedszámban az ízeltlábúak népesítik be a tervezési területet és környezetét. A mészkő–dolomit alapkőzetű erdők területe és környezete számtalan ízeltlábú állatnak ad életteret, elsősorban lepkék, kétszárnyúak, egyenesszárnyúak, legyek, bogarak, pókok stb. fordulnak elő A Natura 2000 területen csupán egy jelölő rovarfaj került kijelölésre (nagy szarvasbogár), melyet a helyszínelés során nem észleltünk és ami inkább idős erdőállományokhoz köthető, amelyek a közelében nem találhatók.

A vizsgált helyszínen az alacsony biológiai aktivitás és nyers kőzetfelszín miatt azonban az ízeltlábúak nagy példányszámú populáció, védett vagy értékes fauna megtelepedni nem tud. Vízfelület nincs, ami halak, kételtűek esetleg vízkedvelő hüllők számára biztosítana szaporodási lehetőséget vagy életteret. A környező területek (főként a cserjések, alacsony száraz erdők és a dolomit sziklagyep) ízeltlábú faunája azonban gazdag.

A vizsgált helyszínen természetes vízfelszín nem található, így halakat és kételtű fajokat nem észleltünk. Gyakori erdei békafajok alkalmi átvonulása lehetséges. Szaporodásukhoz szükséges vizes élőhely a tervezett tevékenység területén és környezetében nincs. A hüllők közül a zöldfelületeken a zöld gyík (*Lacerta viridis*), a nyílt kőzetfelszíneken a fali gyík (*Podarcis muralis*) és a fürge gyík (*Lacerta agilis*) előfordulása lehetséges. A környező erdőterületeken gyakori lehet az erdei sikló (*Zamenis longissimus*). A vizsgált területet a kételtűek és a hüllők számára nem értékes vagy nem jelentős élőhelyként azonosítottuk.

Látványos és jól tanulmányozható a területen a madárvilág. A helyszín a madárvilág többsége számára nem vonzó, a legtöbb faj csupán átrepülő vagy a távolabbi cserjés–fás területeken mozogtak. Az észlelt fajok a következők voltak (7. TÁBLÁZAT - rendszertani sorrendben):

7. táblázat: A vizsgált területen észlelt madárfajok

	MAGYAR NÉV	LATIN NÉV
1.	Fácán	<i>Phasianus colchicus</i>
2.	Örvös galamb	<i>Columba palumbus</i>
3.	Barna rétihéja	<i>Circus aeruginosus</i>
4.	Egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>
5.	Vörös vércse	<i>Falco tinnunculus</i>
6.	Gyurgyalag	<i>Merops apiaster</i>
7.	Nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>

	MAGYAR NÉV	LATIN NÉV
8.	Búbos pacsirta	<i>Galerida cristata</i>
9.	Mezei pacsirta	<i>Alauda arvensis</i>
10.	Barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>
11.	Töviszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>
12.	Fülemüle	<i>Luscinia megarhynchos</i>
13.	Házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>
14.	Hantmadár	<i>Oenanthe oenanthe</i>
15.	Fekete rigó	<i>Turdus merula</i>
16.	Énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>
17.	Barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>
18.	Kis poszáta	<i>Sylvia curruca</i>
19.	Mezei poszáta	<i>Sylvia communis</i>
20.	Karvalyposzáta	<i>Sylvia nisoria</i>
21.	Széncinege	<i>Parus major</i>
22.	Dolmányos varjú	<i>Corvus cornix</i>
23.	Seregély	<i>Sturnus vulgaris</i>
24.	Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>
25.	Tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>
26.	Zöldike	<i>Carduelis chloris</i>
27.	Kenderike	<i>Carduelis cannabina</i>
28.	Citromsármány	<i>Emberiza citrinella</i>
29.	Sordély	<i>Miliaria calandra</i>

A Mány I. dolomitbányában fészkelő mintegy 20 pár gyurgyalagon kívül más fokozottan védett madarat a helyszíni szemle során nem észleltünk. A vizsgált terület és környezetének madárvilága gyakori, általánosan elterjedt, a mező- és erdőgazdasághoz köthető fajokból tevődik össze. A fajok többsége természetvédelmi oltalom alatt áll, de hazánkban gyakori, több százszoros vagy egyes esetekben milliós példányszámú országos állomány nagyság jellemző. A gyurgyalagon kívül más ritka, érdekes vagy fokozottan védett faj előfordulását nem észleltük és a tájhasználat (bányaterület, közút, szántók stb.) miatt tartós megjelenésük vagy fészkelésük sem valószínűsíthető.

Emlősfajokat a tervezett tevékenység területén nem észleltünk, azonban a nyers töltésfelszínen számos emlősnymot azonosítottunk (gímszarvas, őz, vaddisznó, mezei nyúl és vörös róka). A helyszín nincs körbekerítve, így a vadak számára szabadon bejárható. Denevérek számára alkalmas üregek vagy odvak a helyszínen nincsenek. A helyszínen fokozottan védett ragadozómadaraknak (parlagi sas, kerecsensólyom) táplálékot biztosító ürge nem él. Védett vagy fokozottan védett emlősfaj megtelepedése, szaporodása vagy rendszeres előfordulása a területen nem valószínűsíthető.

Biológiai sokféleség

Fogalom meghatározás: a biológiai sokféleség természeti kincs és természeti erőforrás. Egy-egy élőhely, társulás annak sokféleségével jellemezhető és az egy területen lezajló folyamatok is jól nyomon követhetők a diverzitás változásának megfigyelésével. A biológiai sokféleség, más néven biodiverzitás fogalma az utóbbi két évtizedben az ökológiai válság jeleinek szaporodása nyomán vonult be a szakmai és társadalmi köztudatba. Jelentése igen tág: az élőlények sokféleségének teljességét írja le.

A vizsgált tevékenység helyszínének és közvetlen környezetének (hatásterületének) biológiai sokfélesége, azaz biodiverzitása közepesnek mondható, hiszen viszonylag kis területen többféle és egymástól gyakran gyökeresen eltérő adottságú élőhelyek keverednek, melyek különböző flórát és faunát vonzanak. A helyszín a bányaterületek, erdők, szántók és részben elcserjésedett gyepterületek keveredési, átmeneti zónájában található és változatos domborzati viszonyokkal jellemezhető. A vizsgált tevékenység végzése során a biológiai aktivitás értéke nem változik, továbbra is közepes marad.

A MEGLÉVŐ TÁJ ÉRTÉKELÉSE

A táj a földfelszínt térben lehatároló, jellegzetes felépítésű és sajátosságú rész, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra

jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek. Minden táj egyedi, unikális, jellegzetességei máshol nem megismételhetők. Nincs két egyforma táj, tájegység. A táj egyedi, nem univerzálható. A táj a társadalom anyagi létfeltétele, ugyanakkor magasrendű ökológiai és vizuális kvalitások hordozója. (CSEMEZ, 1996.) A tájban tükröződnek a mindenkori társadalmi és gazdasági funkciók.

Tájkép

A tájkép a látóhatár vizuálisan érzékelhető élő és élettelen tájalkotó elemek vonalakkal, formákkal, textúrákkal (mintázatokkal) és színekkel jellemzett együttese. A táj (tájkép, tájérték) érzékelése a néző helyzetétől függően különböző távolsági zónákra osztható, nevezetesen, hogy honnan (mekkora távolságból) nézzük a feltárulkozó látványt. A láthatóság a mindenkori klimatikus viszonyoktól is függő tájkép éles beláthatósága. A táji láthatóság szempontjából a távolsági zónák a következők (8. TÁBLÁZAT):

8. táblázat: A táji távolsági zónák összefoglaló táblázata

Távolsági zónák	Nézőpont és tájelem távolsága	Jellemzés
Közvetlen előtér	0 – 300 méter	a tájelem részletei jól megkülönböztethetők
Előtér	300 – 1000 m között	a részletek még megkülönböztethetők
Középtér	1 – 5 km	tiszta és páramentes időben a táj jellemző formái felismerhetők, a részletek már elmosódnak
Háttér	5 km-től a látóhatárig	a táj jellemző formáinak csupán a körvonalai láthatók, a színeknek alárendelt szerepük van

A vizsgált tájelem (a tevékenység helyszíne) jellemzően **közvetlen előtérként, előtérként és középtérként** látható a tájrészletből. Kelet felől a domborzat a helyszínt teljesen takarja, nyugat felől azonban 2–3 kilométeren belül látható a létesítmény, mivel a Zsámbéki-medence peremterületén, a medencét határoló domboldalon tervezik a tevékenységet megvalósítani. A településrendezési terv szerint kijelölt ipari telephely területén tervezett tevékenység természetközeli terület közelében és idegenforgalmi jelentőségű területektől és tájértékektől távol viszonylag kis területen valósul meg.

A vizsgált tájkép értelmezése: jelenkori antropogén táj, vidéki (rurális) táj, termelő táj.

Tájhasználat

Fogalommeghatározás: a tájhasználat a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú igénybevétele. A tájpotenciál a táj teljesítőképessége, amelynek alkotói az adott tájegység egymással kölcsönhatásban álló ökológiai, ökonómiai és tájképi potenciáljai. A tájpotenciál kifejezi a tájhasználat lehetséges mértékét, azt, hogy egy táj milyen mértékben alkalmas a társadalom sokrétű igényeinek kielégítésére. Más megfogalmazás szerint a tájhasználat a természetes rendszerekbe való olyan mesterséges, antropogén beavatkozás, amely a természet adta lehetőségeket tudatos, célirányos, egyéni vagy közösségi célok szolgálatába állítja.

A tájhasználat a vizsgált térségben változatos A tervezett tevékenység helyszíne bányászati, erdő- és mezőgazdasági területek keveredési, átmeneti zónájában, azaz többféle használatú tájrészletben helyezkedik el.

Települési tájhasználat: a vizsgált helyszín környezetében (3 km-en belül) csupán kettő település: Mány és Zsámbék található, melyek lakott területei a telepítési helyszínhez viszonylag távol, előbbi esetében mintegy 2,0, utóbbi esetében körülbelül 1,1 km-re található. Mány lakott területei felől van látványkapcsolat, de az nagy távolságból érvényesül, Zsámbék felől a domborzati adottságok miatt a tevékenység helyszíne nem látható.

Közlekedési tájhasználat: a térségben a közlekedési tájhasználat alárendelt. A vizsgált helyszínhez közelebbi út a Bicskét Zsámbékkal összekötő 103. sz. közút. A helyszín megközelítése is erről az útról lehetséges. Legközelebbi főút a D-re min. 2,7 km-re található M1 autópálya. Légi közlekedés nem jellemző. Repülőtér a közelben nincs. Nincs vasútvonal. Nincs kijelölt kerékpárút. Egyebekben a tájrészletet változó minőségű földutak tárják fel.

Erdőgazdasági tájhasználat: erdőgazdálkodási tájhasználat erősen alárendelt a térségben. Összefüggő, nagy területű, természetközeli erdőtársulások a tevékenység tervezett helyszínének 2 km-es környezetében nem találhatók, kis erdőfoltok, fasorok, erdősávok jellemzők fő fafajként fehér akáccal. A térségben gyakoriak a mozaikosan, a völgytalpakon, vízfolyások és utak, mezsgyék mentén kialakult erdőfoltok, -sávok. A termőhelyi viszonyok és a tájpotenciál kihasználása inkább a mezőgazdasági kultúráknak kedveznek.

Vadgazdálkodás: a vadgazdálkodás az erdőgazdálkodással összefügg. A környékbeli erdők vadban gazdagok, a területen intenzív vadgazdálkodási tevékenység folyik. Fő vadfaj a gímszarvas, a vaddisznó, az őz, de megtalálható a dám, a muflon is. Vadászati, vadgazdálkodási rendeltetésű létesítmények (vadföld, magasles, sózó, etető, dagonya stb.) a közeli erdőkben és erdősávok, mezsgyék területén megtalálhatók.

Mezőgazdasági tájhasználat: nagy területű, összefüggő mezőgazdasági területek a vizsgált helyszín környezetében dominánsak. Főleg szántók találhatók sík vagy enyhébb lejtésű területeken, azonban K felől kaszált gyepterület fedi a domboldalt (Natura 2000 védettségű és magterület). A termőhelyi adottságok a térségben a mezőgazdálkodás számára kedvezőek.

Kertgazdasági tájhasználat: a 103. sz. közút É-i oldalán kisebb zártkerti rész található, melyen szőlőt, gyümölcsöt termelnek a gazdák. Gyakori, hogy a szántók, a gyepek és a nem művelt parcellák hamar elakácosodnak, ezért mozaikszerűen kisebb erdők is megtalálhatók.

Vízgazdálkodás: a vizsgált helyszín többletvízhatástól független. Rajta és a közelében forrás, patak, tó, szivárgó vizek nincsenek. Legközelebbi állandó vízfolyás a Ny felé eső Kígyós-patak, melynek távolsága mintegy 600 m. A vízfolyás élővilágát a tervezett tevékenység nem befolyásolja.

Idegenforgalom: a vizsgált térség (a tervezett tevékenység helyszíne és egy km-es környezete) idegenforgalmi vonzerővel nem rendelkezik, üdülőkörzetnek nem része, idegenforgalmi vonzerő a tevékenység helyszínén és hatásterületén nincs, azonban a „Magyar Camino”, azaz kijelölt gyalogos zarándokút vezet a helyszíntől D-re az erdősávon keresztül, illetve tőle K-re a védett gyeppen ÉK felé. Egyéb túraút (kerékpár, nordic walking, lovas túraút stb.) a közelben nem vezet, azonban a tájrészletet – a nyomok alapján – lovasok is használják. A közeli Zsámbék területén több idegenforgalmi célpont (román kori templom romja stb.) található és több kereskedelmi, illetve magánszálláshellyel is rendelkezik, de az idegenforgalmi nevezetességek felől látványkapcsolat nincs és nagy távolság jellemző.

Ipari, bányászati, energetikai jellegű tájhasználat: a vizsgált térségben mind az ipar, mind a bányászat jelentős. Iparterületek elsősorban a közeli Zsámbék D-i (DK-i) részén, településszélen találhatók. A vizsgált tájrészletben, a helyszín 3 km-es környezetében több művelt és/vagy már rekultivált bányaterület található. Legközelebbi a helyszíntől É-ra mintegy 230 méterre található Mány I. Strázsahegyi dolomitbánya. A kőbányászatnak a térségben évszázados hagyományai vannak. ÉNy-ra 1,2 km-re egy kisebb naperómű is található.

Tájhasználati konfliktusok

Fogalommeghatározás: a tájhasználati konfliktus az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérően, a táj potenciális értékeit rontó tevékenység megnyilvánulása. Több tájhasználat megjelenése, halmozódása előbb-utóbb tájhasználati konfliktushoz vezet. Csoportosításuk szerint lehetnek: funkcionális, tájökölógiai és vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktusok. Jellegük szerint lehetnek: megfordítható, megfordíthatatlan, mérsékelhető, nem mérsékelhető, időszakos, tartós, végleges.

Helyszínelés során a következő tájhasználati konfliktusokkal szembesültünk a vizsgált tájelem területén és környezetében:

- illegális hulladéklerakás a településszéleken, a közút mentén
- invazív növényfajok (főleg a magas aranyvessző, fehér akác, bálványfa stb.) erőteljes terjedése
- a művelés felhagyása miatt a gyepterületek gyomosodása, becserjésedése, illetve egyes esetekben beerdősülése
- korábbi vízelvezető árkok, medrek feltöltődése, funkcióvesztése

- a tájrészlet szárazodása, tehát az aszályos évek miatt az élőhelyek szárazabbá válnak
- települési és közlekedési személy- és gépjárműforgalom terhelő hatásai (zaj, rezgés, por stb.)
- légvezetékek és tartóoszlopok a tájépben
- bányászati és ipari tájhasználat létesítményeinek látványa, illetve a tevékenységek környezeti terhelései (hatósági intézkedésekkel továbbra is mérsékelhetők)
- a közúti forgalom, illetve a közép- és magasfeszültségű elektromos légvezetékek veszélye az állatvilágra (elütés, madárpusztulás stb.).

Tájszerkezet

Fogalommeghatározás: a tájszerkezet a tájhasználat módjának térbeli vetülete, a különböző funkciójú tájalkotó elemek és elemegyüttesek elhelyezkedésének térbeli rendje. A vizsgált táj jellemző tájszerkezete a következő (9. TÁBLÁZAT):

9. táblázat: A vizsgált táj jellemző tájszerkezetének táblázata

		ALACSONY (0–2 m)		KÖZÉPMAGAS (2–8 m)		MAGAS (8–40 m)	
		TÁJELEM	GYAKORI- SÁG	TÁJELEM	GYAKORI- SÁG	TÁJELEM	GYAKORI- SÁG
FELÜLETI ELEMÉK	TERMÉSZETI	szántók, gyepek	domináns	cserjések, alacsony erdők	domináns	erdők, facsoportok	ritka
	ANTROPOGÉN	nyers töltések	domináns	töltések	domináns	bányaterületek, meddőhányók	domináns
VONALAS ELEMÉK	TERMÉSZETI	vízfolyás	ritka	alacsony fasorok, erdősávok, sövények	ritka	fasorok, erdősávok	ritka
	ANTROPOGÉN	út	előfordul	töltések	előfordul	–	hiányzó
PONTSZERŰ ELEMÉK	TERMÉSZETI	–	hiányzó	alacsony szoliter fák, nagyobb cserjék	ritka	szoliter fák	ritka
	ANTROPOGÉN	–	hiányzó	–	hiányzó	villanyoszlopok	előfordul

Gyakoriság elemeinek magyarázata:

Domináns: a tájrészletben nagy területeket elfoglaló vagy látványos tájelem

Ritka: a tájrészletben előfordulása ritka, nem domináns, kis területeket foglal el, a tájképben jelen lévő, de nem jelentős tájelem

Előfordul: a tájrészletben előfordul ugyan, de elhanyagolhatóan kis területet foglal el és a tájképben nem meghatározó tájelem

Hiányzó: a tájrészletben a tájelem hiányzik

A vizsgált tájban a beruházással érintett terület az eredeti felszínt megváltoztató, abból kimagasló felületi tájelemként jelenik meg. A tevékenység során a tájszerkezet nem változik, mivel a feltöltési munkák nagy részét már elvégezték. A beavatkozások a meglévő felszínen, kijelölt ipari-gazdasági hasznosítású ingatlant érintik, de jelentős mértékben azt már nem változtatják meg.

Táj jellege

Fogalommeghatározás: A tájjelleg (tájkarakter) a természetes és művi (mesterséges) tájalkotó elemek aránya és térbeli elhelyezkedése. A tájjelleg és az egyes táji elemek leképzése, érzékelése a szemünkön keresztül megjelenő látványban testesül meg. A többdimenziós formák, vonalak, felületek, színek, foltok képe vagy összképe az állatok számára tájékozódásul szolgál, a lét- és fajfenntartás iránytűje, míg az ember számára mindez sokoldalú absztrakció révén a tudatban keletkezett fogalmi értékű tájképpé alakul. A látással befogadott kép mellett a széleskörűen érzékelhető szín, illat, fény, árnyék, hő, légmozgás, páratartalom, csend és zajhatások tér- és időbeli együttesei alakítják a táj bennünk keltett képét, érzetét és tudatosodását.

A tájkaraktert kedvezően befolyásoló tájképi elemek a vizsgált területen:

- erdőterületek, erdőfoltok, erdősávok
- kaszálók, gyepterületek
- mozaikolt tájhasználat

A tájkaraktert kedvezőtlenül befolyásoló tájképi elemek a vizsgált területen:

- elektromos légvezetékek tartóoszlopai
- bányaterületek
- közutak
- nagy területű szántók
- nem kezelt, becserjésedett legelők, gyepek

A tájképi jellegzetességek közül a vizsgált területen a tájképet kedvezőtlenül befolyásoló elemek vannak túlsúlyban (főleg szántók és bányaterületek).

A táj érzékenysége

Fogalommeghatározás: a tájérzékenység a tájnak az az alapvető tulajdonsága, hogy az emberi tevékenység hatására a táji adottságoktól függően különböző mértékben (részben vagy egészben) megváltozik, a káros hatásoknak kisebb-nagyobb mértékben ellenáll. Az érzékenység lehet: csekély, mérsékelt, közepes, erős, igen erős.

A vizsgált táj érzékenysége: mérsékelt. Ennek oka elsősorban a mozaikos tájszerkezet, a közút és a bányaterület viszonylagos közelsége, illetve védett és természetközeli gyeptársulás előfordulása a tájrészletben.

A vizsgált táj átfogó esztétikai minősítése

A vizsgált tájrészlet a tájképvédelmi övezeti érintettség miatt a térség **kiemelkedő tájrészletét** képezi, mivel táj-természetvédelmi oltalom alatt áll. Esztétikai szempontból kiemelkedő tájak a táj- és természetvédelmi oltalom alatt lévő vagy arra tervezett tájak, a tájképvédelmi övezetbe tartozó tájak, valamint a felsoroltak közé nem tartozó, de kiemelkedő esztétikai minőségű tájak. Ezek a tájak kiemelkedő pozitív jelképei a változatosságnak és az egységnek, az egyediségnek, az élettéliségnek, az érintetlenségnek, ugyanakkor a jelképeségnek, de egyúttal a rendnek, harmóniának és az egyensúlynak. Mindezeket a tulajdonságokat határozottan megjelenítik és magas szintű esztétikai élményt nyújtva meghatározó erővel jelképezik.

TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

Országos jelentőségű természetvédelmi terület

Fogalommeghatározás: miniszteri rendelettel létesített nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület vagy természeti emlék, továbbá törvény erejénél fogva (ex lege) védett természetvédelmi terület (láp, szikes tó) vagy természeti emlék (kunhalom, földvár, forrás, víznyelő). Ez utóbbiakat (ex lege védett területek és értékek) egy külön fejezetben részletezzük.

A tervezett tevékenység vizsgált helyszíne nem része országos jelentőségű védett természeti területnek, illetve területén ilyen érték nem található. A helyszín 5 km-es környezetében országos jelentőségű védett természeti területek nem találhatók. A tervezett tevékenység hatásai országos jelentőségű védett területeket nem érintenek, mivel azok nagy távolságra, növényzettel és tagolt domborzattal elválasztva fordulnak elő és látványkapcsolat sincs vagy nagy távolságból érvényesül.

Helyi jelentőségű természetvédelmi terület

Fogalommeghatározás: helyi jelentőségű védett természeti területeknek nevezzük a települési – Budapesten a fővárosi – önkormányzat által, rendeletben védetté nyilvánított természeti területeket. Védelmi kategóriájukat tekintve lehetnek természetvédelmi területek (TT) vagy természeti emlékek (TE) is. Megyei szintű védetté nyilvánításokra 1971-től került sor, amikor a megyei tanácsok és azok végrehajtó bizottságai (Budapesten a Fővárosi Tanács és Végrehajtó Bizottsága) megkapták ezt a jogkört. Számos tanácsrendelettel és VB határozattal védetté nyilvánított megyei (helyi) védett természeti terület jött létre 1990-ig,

amikor aztán az önkormányzatok megalakulásával a helyi védetté nyilvánítás a jegyző (főjegyző) hatáskörébe került. A helyi jelentőségű védett természeti területek védetté nyilvánítása és a fenntartásukról való gondoskodás a települési önkormányzatok hatáskörébe tartozik. A helyi jelentőségű védett természeti területek országos nyilvántartását a természetvédelemért felelős tárca vezeti (Védett Területek Törzskönyve).

A helyszínelés és az adatgyűjtés során nem találtunk a vizsgált helyszínen vagy annak 1000 méteres környezetében helyi jelentőségű védett természeti területet vagy értéket.

Natura 2000 terület

Fogalommeghatározás: az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megővését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához. A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket – az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket – foglalja magába. A hálózat felállításának legnagyobb előnye, hogy Magyarország természeti értékei, egy az eddiginél magasabb szintű, európai uniós jogi védelmet kapnak, ami nagymértékben támogatja a hazai természetvédelmi törekvéseket és munkákat, elősegítve páratlanul gazdag természeti értékeink hatékonyabb védelmét. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a Natura 2000 hálózat egy kiegészítő eszköz a hazai természetvédelem számára. A hálózat területei nem helyettesítik a hazai védett természeti területek rendszerét, hanem azt kiegészítik.

A vizsgált ingatlan **nem része Natura 2000 területnek, azonban K felől Natura 2000 területtel szomszédos**, melynek alapadatai a következők:

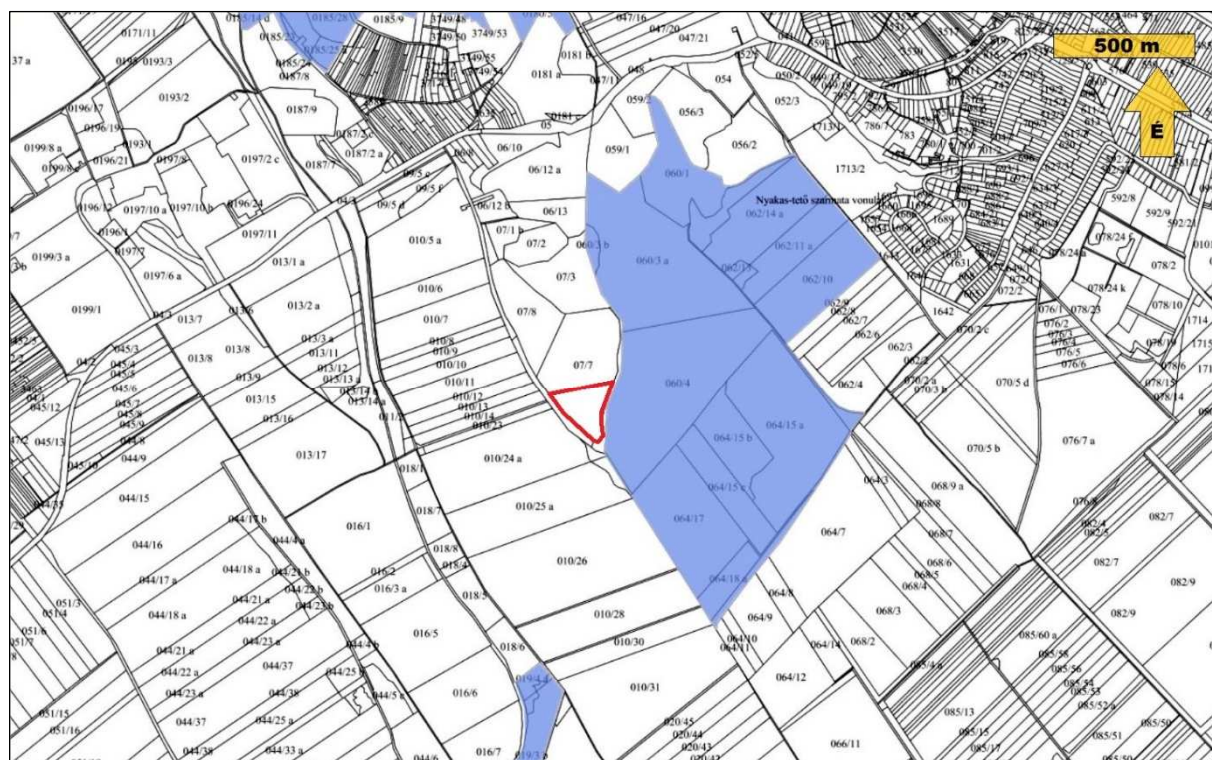
Név és kód: Nyakas-tető szarmata vonulat, HUDI20037

Státusz: különleges természetmegőrzési terület – Sites of Community Importance (SCI)

Terület: 614,22 hektár

Kezelő szerv: Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (Budapest)

A vizsgált helyszínnel szomszédos területeken jó természetességű, védett növényfajoknak is otthont adó jelölő élőhely (6240 – Szubpannon sztyeppék) található, melyet kaszálással hasznosítanak és védenek a potenciális cserjésedés ellen. Az érintett Natura 2000 terület és a tervezett tevékenység helyszínének viszonyát a következő térképvázlattal ábrázoljuk (3. ÁBRA):

3. ábra: Az érintett Natura 2000 terület és a vizsgált helyszín kapcsolatának térképi ábrázolása (FORRÁS: OKIR.HU)

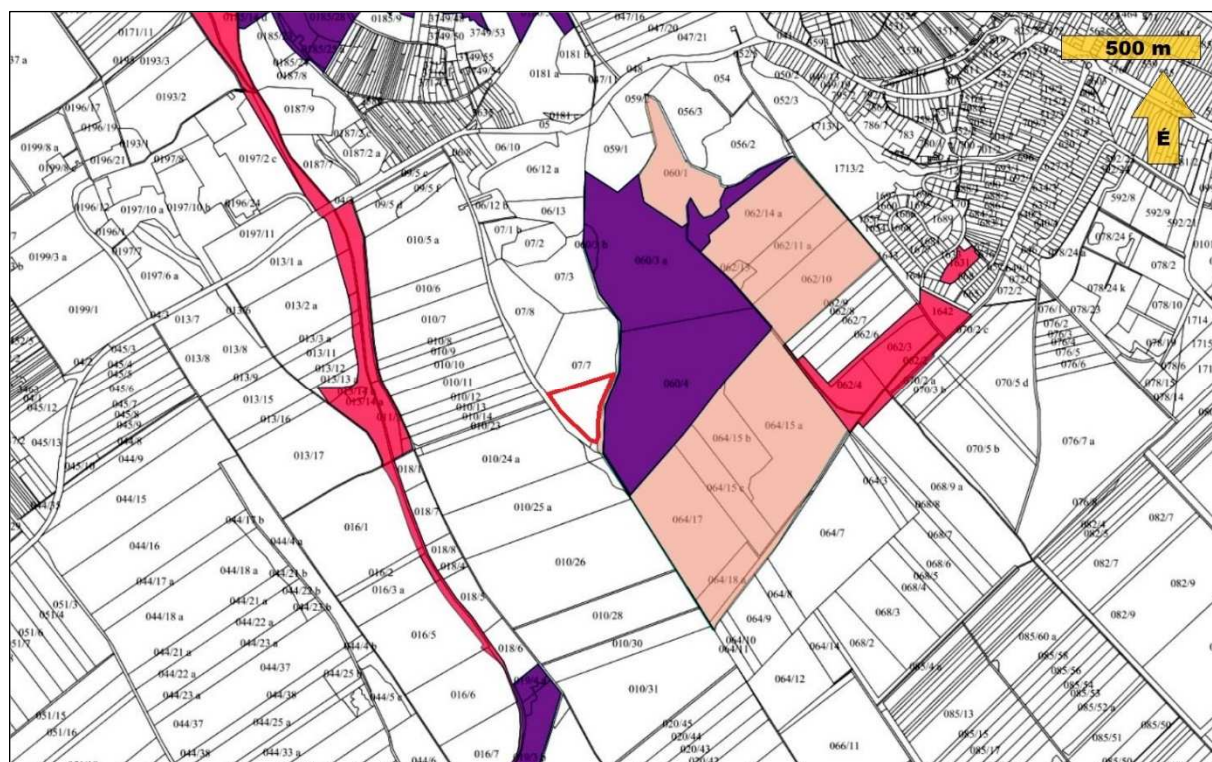
Jelmagyarázat:

vörös poligon.....Tervezett tevékenység helyszínének határvonala
kék felület.....Különleges természetmegőrzési Natura 2000 területek

Országos Ökológiai Hálózat

Fogalom meghatározás: az 1996. évi LIII. – a természet védelméről szóló – törvény kimondja az ökológiai hálózat létrehozásának szükségességét. Az ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint a védett természeti területek és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak térbeli rendszere. A hálózat három elemre osztható: magterület, puffterület és ökológiai folyosó.

A vizsgált ingatlan **nem része az Országos Ökológiai Hálózat elemeinek, azonban K felől magterülettel és egy keskeny részen puffterülettel szomszédos.** A szomszédos magterület azonos a Natura 2000 jelölő élőhellyel. Ökológiai folyosók a tájrészletben előfordulnak, de több száz méterre találhatók. Az Országos Ökológiai Hálózat elemei és a beruházási helyszín kapcsolatát a következő ábrával demonstráljuk (4. ÁBRA):

4. ábra: Az Országos Ökológiai Hálózat és a beruházási helyszín kapcsolatának térképi ábrázolása (FORRÁS: OKIR.HU)

Jelmagyarázat:

- vörös poligon.....Tervezett tevékenység helyszínének határvonala
- lila felület.....Országos Ökológiai Hálózat – magterület
- halványvörös felület.....Országos Ökológiai Hálózat – ökológiai folyosó
- bézs felület.....Országos Ökológiai Hálózat – pufferterület

Egyedi tájértékek

Fogalommeghatározás: a tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van, de nem állnak műemléki vagy természetvédelmi oltalom alatt. A tájérték környezetével együtt védendő.

Mány Község közigazgatási területén az egyedi tájértékek kataszterezése már megtörtént és azokat az országos rendszerbe (OKIR.HU) integrálták. A Község belterületén több egyedi tájérték található, melyek elsősorban szakrális emlékek (feszület, egyházi szobor stb.), régi vagy népi épületek, belterületi fák, emlékművek. Külterületen egyedi tájértéket nem katasztereztek. A tervezett tevékenységgel érintett ingatlanon és annak 500 méteres környezetében egyedi tájértéket a helyszínelés során nem azonosítottunk.

Ex lege védett természeti érték

Fogalommeghatározás: a 1996. évi LIII. törvény 23. §-a értelmében "Ex lege" védett természeti területnek minősül és ennél fogva védelem alatt áll hazánkban valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Ez alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.

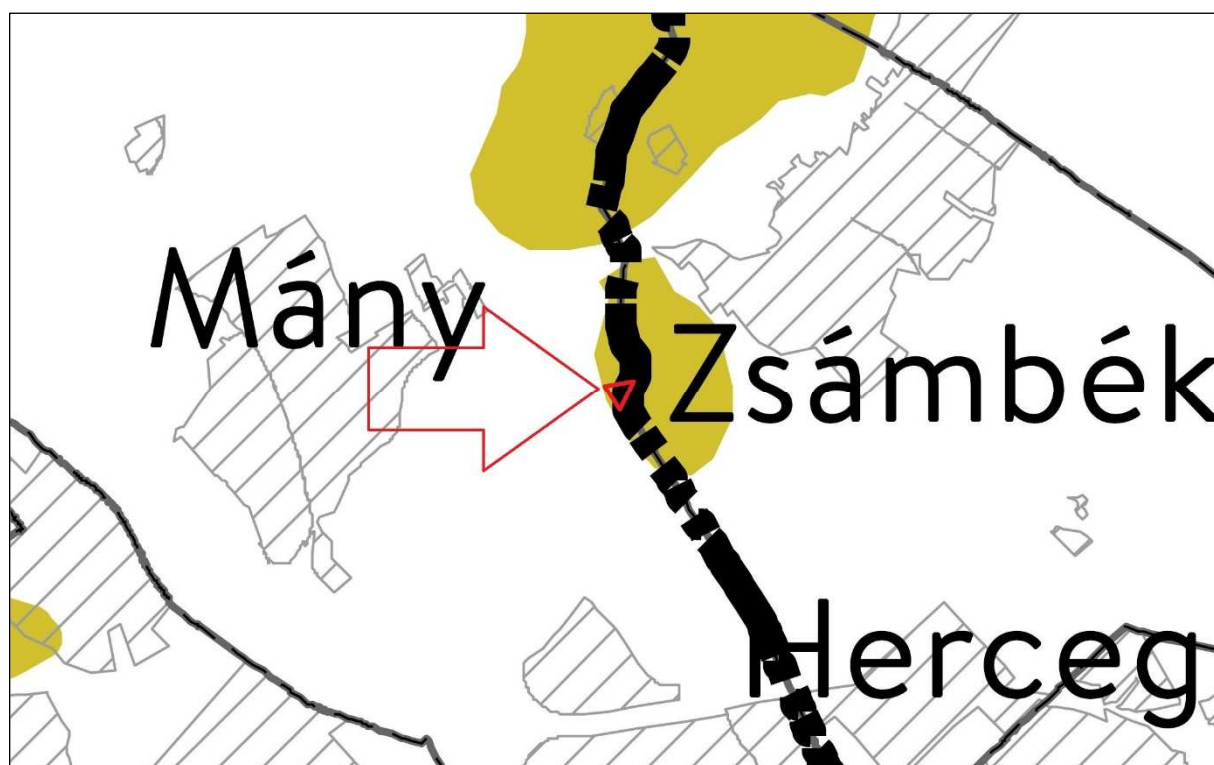
A tervezési területen ex lege védett természeti értéket vagy területet nem találtunk. Forrás, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom és földvár a beruházási területen nincs és az érintett ingatlan nem szerepel a lápkataszterben sem.

Egyéb védetség

Táj- és természetvédelmi szempontból egyéb védetség (pl. ramsari terület, bioszféra rezervátum, történeti táj, világörökség-várományos terület stb.) a vizsgált területre és környezetére nem vonatkozik.

Tájképvédelmi terület övezete

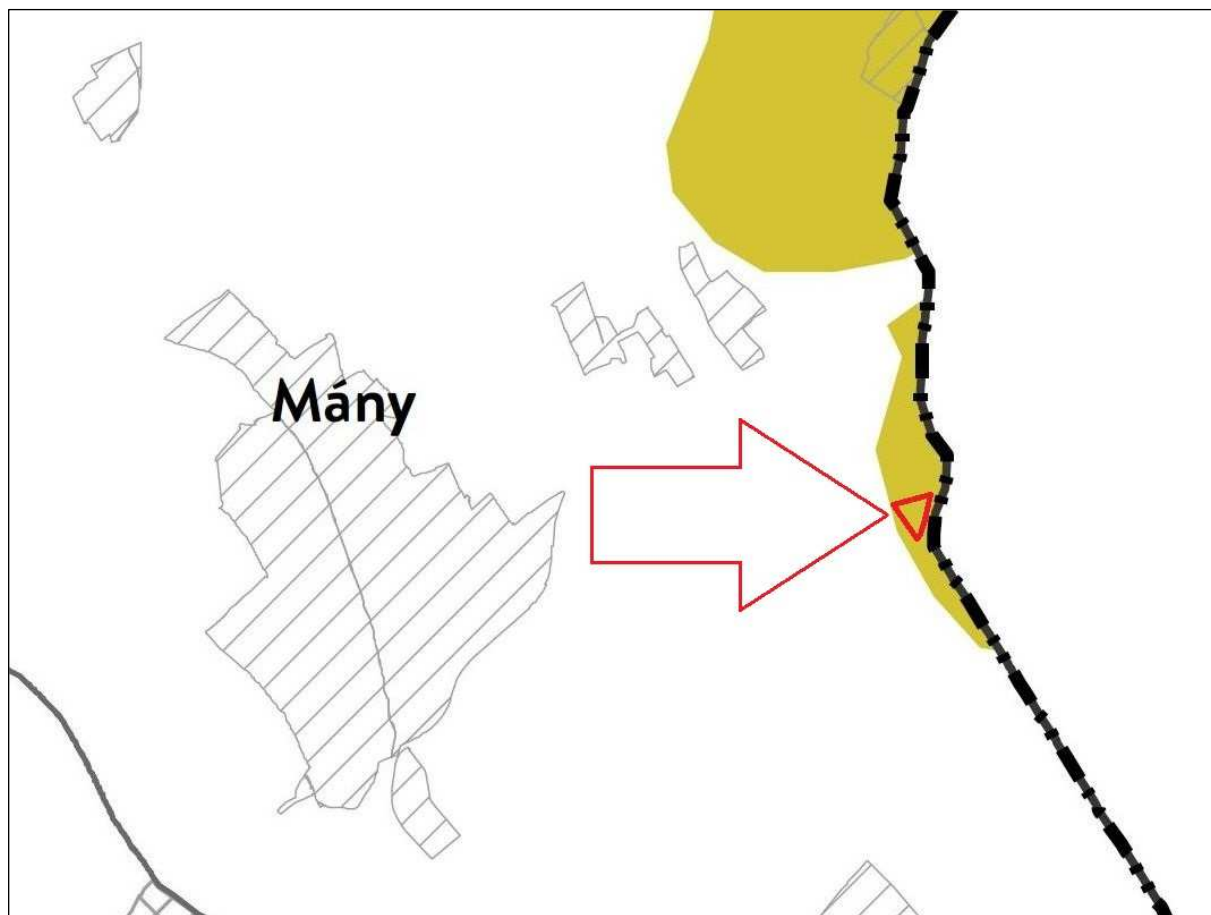
A vizsgált beruházás terület teljes egészében a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX. törvényt kiegészítő 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról 3. melléklete szerint **tájképvédelmi terület övezetében található**. *Fogalom meghatározás:* a tájképvédelmi övezetbe a hivatkozott törvény szerint a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. A tájrészlet tájképvédelmi terület övezeteinek térképi ábrázolásai a következők (5–6. ÁBRÁK):

5. ábra: A tájképvédelmi terület övezeteinek és a beruházási helyszín kapcsolatának térképi ábrázolása (FORRÁS: OTRT)

Jelmagyarázat:

vörös poligon.....	Tervezett tevékenység helyszínének határvonala
aransárga felület	Tájképvédelmi terület övezete
sraffozott felület.....	Beépítésre szánt területek (belterület, lakott terület)
vastag pont-vonal.....	Vármegyehatár
vékony fekete vonal	Települési közigazgatási határ

6. ábra: A tájképvédelmi terület övezeteinek és a beruházási helyszín kapcsolatának térképi ábrázolása (FORRÁS: FEJÉR MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV)

Jelmagyarázat:

- vörös poligon.....Tervezett tevékenység helyszínének határvonala
- aransárga felületTájképvédelmi terület övezete
- sraffozott felület.....Beépítésre szánt területek (belterület, lakott terület)
- vastag pont-vonal.....Vármegyehatár
- vékony fekete vonalTelepülési közigazgatási határ

Mány és a szomszédos települések közigazgatási területének csupán kis része tartozik a tájképvédelmi terület övezethez. Az érintett tájképvédelmi övezet mozaikterülete a Mány és Zsámbék között elterülő magaslatokra, azok gyepterületeire vagy kertes mező- és erdőgazdasági területeire, a Zsámbéki-medence peremterületeire terjednek ki.

VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETET, BARLANGOT, NATURA 2000 TERÜLETET, A VÉDETT FAJOKAT ÉS AZ ÉLŐVILÁGOT ÉRINTŐ HATÁSOK ISMERTETÉSE

A beruházás hatása a védett területekre

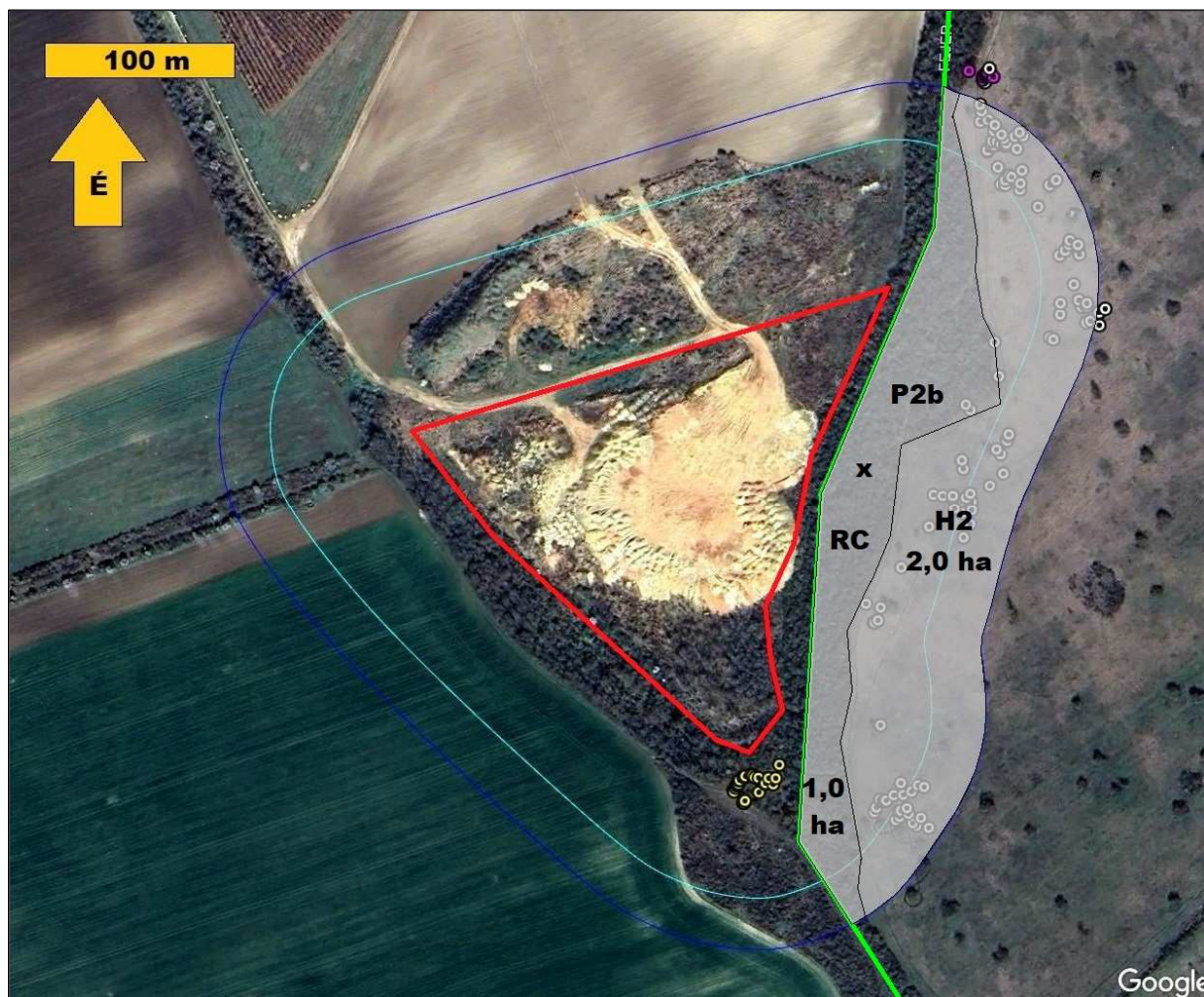
A tevékenység és hatásterülete nem érint országos és helyi jelentőségű védett természeti területet és ex lege védett területeket vagy értékeket, Ezek nagy távolságra, több km-re, különféle tájhasználatokkal, domborzattal és növényzettel jól elkülönítve helyezkednek el és látványkapcsolat sincs vagy több km-ről érvényesül. Ezért kijelenthető, hogy a tervezett fejlesztésnek a felsorolt védett területekre és azok élőhelyeire, populációira hatása nincs, rájuk nézve veszélyt és kockázatot nem jelent.

A tevékenység nem védett területen valósul meg, azonban a tőle K-re lévő, Zsámbék közigazgatási területére (és egyben Pest vármegyére) eső közeli ingatlanok közösségi jelentőségű Natura 2000 jelölő élőhelyek, illetve az Országos Ökológiai Hálózat magterületének részét képezik. A Natura 2000 területre, annak élőhelyeire és fajaira

vonatkozó hatásokat külön mellékelt Natura 2000 hatásbecslési dokumentációban ismertetjük. Alábbiakban a hatásterülettel érintett Natura 2000 területtel azonos alaprajzi elrendezésű magterületre (és egy keskeny részen a pufferterrültre) vonatkozó hatásokat mutatjuk be.

A tevékenység határától mért 96 méteren belül meghatározott hatásterületen belüli magterület nagysága 3,0 hektár, melyből 2,0 hektáron jó természetességű H2 (Felnyíló mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek) élőhely, illetve 1,0 hektáron P2b (Galagonyás-kökényes-borókás cserjések) és RC (Keménynyás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők) élőhelyek mozaikja található. Ez utóbbi kettő fás-cserjés társulás, a gyepterületnél rosszabb természetességűek és a gyepterület, illetve a tevékenység helyszíne között terület el, így a tevékenység hatásait csökkentik, pufferszerepet töltenek be, valamint a látványkapcsolatot is szűkítik, redukálják, közeli nézőpontból megszüntetik.

Fentieket a következő térképvázlattal ábrázoljuk (7. ÁBRA):

7. ábra: A tervezett tevékenység hatásterületén belül lévő magterület lehatárolása és élőhelyei (FORRÁS: GOOGLE EARTH)

Jelmagyarázat:

vörös poligon	Tervezett tevékenység helyszínének határvonala
zöld vonal.....	Magterület (egyben Natura 2000 terület) határa
sötétkék vonal.....	Szállópor PM10 hatásterülete
halványkék vonal	Ülepedő por hatásterülete
szürke felület.....	Hatásterületen belüli magterület
pontok	Védett növényfajok lelőhelye

A vizsgált tevékenység végzése során a magterület ökológiai viszonyaira, védett növény- és állatfajaira vonatkozó hatótényezők a következők (10. TÁBLÁZAT):

10. táblázat: Élővilágra vonatkozó hatótényezők

Hatótényező	Hatás értékelése	Megjegyzés
<i>Gyomosodás</i>	elviselhető	a nyers talaj és inert hulladék felszínén pionír jellegű, széles tűrőképességű gyomnövények jelennek meg
<i>Gépjárműforgalom</i>	elviselhető	a szállító járművek lég- (kipufogógáz) és zajkibocsátásával terhelik a környezetet
<i>Munkagépek</i>	elviselhető	a hulladékhasznosítást végző munkagépek üzemelés közben lég- (kipufogógáz) és zajkibocsátásával terhelik a környezetet
<i>Porképződés</i>	elviselhető	a szállítójárművek és a munkagépek által felvert por, illetve erős szél esetén a telephely felületéről elsodort alkotórészek porterhelést okozhatnak

Elviselhető a változás, ha a táj állapotára és az aktuális területhasználatokra nézve kedvezőtlen ugyan, de kezelhető.

A magterület élőhelyeire, ökológiai viszonyaira és védett növényfajaira a tevékenység nem jelentős mértékű porterhelés lehet hatással. Jelentős hatás nem feltételezhető, mert a porterhelés locsolással, zúzalékterítéssel és technológiai fegyelemmel elkerülhető vagy csökkenthető. A kis valószínűséggel előforduló porterhelés esetén a por a növényi részek felületére lerakódik. Ez a bevonat a beeső sugárzást csökkenti, amely a levélben túlhevülést idéz elő. Az ún. láthatatlan hatások közül az asszimiláció-csökkenés a legjellemzőbb. E mellett a talajba jutó anyagok a gyökerek működését befolyásolják, elpusztíthatják a lényeges talajlakó baktériumokat. A növényekre kifejtett hatás lehet akut és krónikus.

A levelek, hajtások felületén a porréteg képződése időjárási viszonyok, évszakok és adott területek és környezetük hasznosításának változásával módosulhat. A csapadékos idő például csökkenti a porképződést és lemossa a növényi felületekereké rakódott vékony porréteget, száraz időben több por képződik és rakódik le. A gyepterület nyírása során a növényzet asszimiláló felülete lecsökken, így a lerakódott porréteg is kevesebb lesz. A növényekre ható porterhelés így ciklikusan változik, a csapadékszegény nyári időszakban kulminálhat, amikor a gyepterület amúgy is kiszárad, a védett faj többsége visszahúzódik.

A leülepedő porra vonatkozó tudományos kutatások jobbára a termesztett növényekre gyakorolt hatásokkal foglalkoznak, azonban a természetes növényzetre is kiterjeszthetők. Hosszan tartó vagy rendszeresen ismétlődő behatás eredményeképpen a magasabb rendű növényzet visszamarad fejlődésében, pl. kevesebb és kisebb levelet növesztenek a növények, csökken a virágzás vagy a termésérés intenzitása stb. Krónikus behatás esetén a természetes populációban megcsappan az egyed- és a fajszám, azonban ilyen drasztikus hatások a beruházási terület környezetében élő védett növényfajokat nem fogják érni.

Az értékes élőhely (H2 gyepterület) és a tevékenység helyszíne között 2–12 m magas fás-cserjés élőhelyek (P2b x RC mozaik) található változó, de jellemzően 30–65 m szélességben, ami a porterhelés hatását csökkenti, redukálja. A fás társulások a gyepterülethez képest kevésbé értékesek és védett növényfajokat bennük nem találtunk. Fentiek figyelembevételével a terhelő hatások során a magterület meglévő ökológiai állapotában jelentős vagy kedvezőtlen változás nem valószínűsíthető.

Összességében kijelenthető, hogy a magterület jelenlegi ökológiai viszonyainak megmaradása várható a tervezett tevékenység létesítése és az üzemelés időszakában egyaránt. Az Országos Ökológiai Hálózat magterület kijelölésének kritériumai továbbra is változatlanul megmaradnak.

A kül- és belterületen lévő egyedi tájértékek, a beruházás megvalósítása során változatlan formában megmaradnak, környezetük nem változik, az egyedi tájértékek felől a telephelyre rálátás egy km-en belül továbbra sem lesz.

A beruházás hatása a védett fajokra

Védett növényfajt a vizsgált beruházási területen nem, azonban annak hatásterületén azonosítottunk, melyet a Növényzet, élőhelyek c. fejezetben részleteztünk. Védett fajok

élőhelye vagy azok megjelenésére potenciálisan alkalmas élőhely a telephely létesítése során nem szűnik meg, illetve nem sérül.

A védett növényfajokra (tavaszi hérics, bíboros kosbor, nagy ezerjófű) a tervezett tevékenység zajhatása nem lesz hatással, azonban a porterhelés érinti az állományt. A porterhelés hatásait az előző fejezetben részleteztük, a védett fajokra is ugyanazok a porhatások hatnak, mint a gyepek többi alkotóelemeire. Információink szerint a védett növényfajok a porterhelésre nem érzékeny vagy a gyepek többi alkotóeleménél nem érzékenyebb növények. Saját Fejér és Veszprém vármegyei bányaterületeken végzett felméréseink szerint ez a három faj (és a többi, sziklagyepekhez köthető gyakori védett növényfaj) gyakran megtelepszik és tartós állományt alakít ki közvetlenül a bányaterületek szélén, a környezeti terhelésektől néhány tíz méteren belül is. Ezek a megtelepedések is jól példázzák a védett fajok életképességét. Ebben az esetben sem várható a védett fajok állományának vagy produktumának porterhelés során történő jelentős méretű csökkenése, romlása vagy veszélyeztetése.

Védett állatfajok jelentős vagy nagy létszámú populációinak előfordulása a vizsgált területen nem feltételezhető. Az emberi tevékenységhez (bányászat), illetve a mező- és erdőgazdasági területekhez köthető énekesmadarak (pl. töviszűrő gébics, mezei poszáta, karvalyposzáta stb.) szempontjából gyakori védett fajok előfordulását és valószínűsíthető fészkelését figyeeltük meg, de a beruházás során becsült élőhelyvesztés számukra jelentős állománycsökkenést, az egyedek életére veszélyt és kockázatot nem jelent, a kieső táplálkozó- és szaporodóhelyeket a környező települési és gyepek vegetációk területén tudják pótolni.

A védett madárfajokat a tevékenység zajhatása befolyásolhatja, azonban – terepi tapasztalatunk alapján – a tevékenység zaját a madarak megszokták, a zaj a fészkelésüket és táplálkozásukat nem befolyásolja. Az üzemi zajnak – fajtól függően – csupán a hangforrástól mért 20–40 méteren belül lehet elriasztó hatása, így jelentős hatás ebben az esetben sem prognosztizálható. Az élővilág jelentős, nagyarányú elvándorlása, táplálkozási–fészkelési lehetőségeinek korlátozása nem valószínűsíthető.

A beruházás általános hatása az élővilágra

A telephely létesítése természetes, természetközeli vagy védett fajoknak otthont adó élőhely megszűnésével nem jár, a kiépítés védett állatpopuláció élőhelyét nem veszélyezteti. A tervezett beavatkozás csupán lokális jellegű. A populációk pusztulásához nem vezet, a társulások visszaszorulásától nem kell tartani.

A tervezett telephely területén a jelenlegi U5 (Meddőhányók) élőhely a létesítés során U4 (Telephelyek, roncsterületek) élőhellyé változik, melynek Á-NÉR szerinti általános jellemzése a következő: gyárak, kisüzemek, telephelyek, lerakatok, kereskedelmi, agrár, katonasági és speciális műszaki létesítmények, pályaudvarok vagy roncstelepek által elfoglalt területek, valamint gyomnövényzetük. Többnyire száraz, kötött talajú vagy sóderrel, kőtörmelékkel, betonnal borított, zárt területek, melyek gyomnövényzetét a kategória magába foglalja. Ide sorolandók a szilárd és folyékony hulladék elhelyezésére szolgáló szemétteltelepek, lerakók, ülepítőtavak és zagyatárolók területei is. Természetessége 1-es.

A vizsgált ingatlan környezetében lévő élőhelyek és Németh–Seregélyes-féle természetességi mutatóik értékei nem változnak.

Az itt élő állatfajok a forgalomból adódó terheléseket, az állandó emberi jelenlétet már megszokták, életfeltételeiknek számottevő megváltozása, illetve romlása nem várható. Az üzemelés időszakában a zöldfelületek teljes területén meg kell akadályozni a gyomosodást és az özőnfajok terjedését (parlagfű, magas aranyvessző stb.) nyírással, kaszálással.

A felhagyás élővilág-védelmi hatása: a tervezett tevékenység folytatását hosszútávon tervezik, a telephely a későbbiekben is iparterületként működhet tovább. Így a felhagyás fogalma a beruházás jellegéből adódóan nem értelmezhető. Az esetleges felhagyás során, a bontási munkálatok kivitelezésekor a telepítéshez hasonló hatások lépnek fel. Ezt követően tereprendezésre kerül sor, melynek eredményeként a tervezett fejlesztés által okozott antropogén környezet megszűnik, természetközeli állapotok állhatnak elő. Az élővilágot érő hatás a felhagyás során javító. A lehetséges haváriahelyzetek rövid időtartamúak, ezért hatásuk az élővilágra elhanyagolható.

A tervezett tevékenység létesítése, üzemeltetése és felhagyása nem okoz kárt, illetve nem befolyásolja a következőket:

- a szaporodási helyek, fészkelőhelyek, pihenőhelyek, táplálkozóhelyek, vonulóhelyek nyugalmát
- az egyedek állományai közötti szabad mozgás meglétét
- az egyedek és élőhelyek fennmaradásához szükséges egyéb környezeti tényezők – különösen a táplálékállatok vagy -növények, talajszerkezet, vízháztartás, mikroklimatikus tényezők fennmaradása – fennállását
- az állománylimitáló tényezők változásait
- a ragadozók állományának növekedését.

A TÁJRA (A TÁJ SZERKEZETÉRE, HASZNÁLATÁRA, JELLEGÉRE ÉS A TÁJKÉPRE) GYAKOROLT HATÁSOK ISMERTETÉSE

A meglévő tájban a telepítés helyszín látványának fontos nézőpontjai és azok jellemzői a következők (11. TÁBLÁZAT):

11. táblázat: A telephely látványhatása a jellemző nézőpontokból

NÉZŐPONT	MIN. TÁV.	LÁTVÁNYT ÉSZLELŐK	LÁTVÁNY JELLEGE	TAKARÁST BIZTOSÍTÓ TÁJJELEM	ÉRTÉKELÉS
1. Környező mezőgazdasági területek (beleértve a védett gyept)	0 m	Művelést végzők	dinamikus	Domborzat, növényzet	Közelről (100 méteren belül) a tájjelem uralkodó, a távolság növekedésével azonban a látványhatás csökken
2. Mány I. dolomitbánya	230 m	Bányaművelést végzők	statikus	Domborzat	A viszonylagos közelség ellenére, csupán a bánya D-i és magasabban fekvő ÉK-i szegélyéről van látványkapcsolat, de a tájjelem a távolság miatt nem uralkodó hatású
3. 103. jelű közút	950 m	Úton közlekedők	dinamikus	Domborzat, növényzet	A távolság és a takarás miatt a látványhatás csupán kis mértékű az út kb. 1500 m-es szakaszáról, máshonnan nincs látványhatás
4. M1 autópálya	2700 m	Úton közlekedők	dinamikus	Domborzat, növényzet	A nagy távolság és a takarás miatt kis mértékű vagy nincs látványhatás
5. Mány lakott területei	2000 m	Helyi lakosok	statikus	Növényzet, lakott területek építményei	A nagy távolság és a takarás miatt a látványhatás elhanyagolható vagy nincs.
6. Zsámbék lakott területei	1100 m	Helyi lakosok	statikus	Domborzat	A domborzat takarása miatt nincs látványhatás
7. Őrs-hegyi zártkertek	1450 m	Kirándulók	statikus	Domborzat	A domborzat takarása miatt nincs látványhatás
8. Magyar Camino gyalogos zarándokút	20 m	Kirándulók	dinamikus	Növényzet	A közeli nézőpont ellenére a látványhatás kicsi, mivel növényzet (P2b és RC) takarásában található a vizsgált tájjelem

A telephely látványát a következő fényképekkel ábrázoljuk (8–13. ÁBRÁK):

8. ábra: A tervezett tevékenység helyszínének látványa ÉK felől

9. ábra: A tervezett tevékenység helyszínének látványa ÉK felől, távolabbi nézőpontból

10. ábra: A tervezett tevékenység helyszínének látványa K felől, a védett gyepről

11. ábra: A tervezett tevékenység helyszínének látványa É felől, a szállítási útról

12. ábra: A tervezett tevékenység helyszínének látványa Ny felől, a 103. sz. közút mányi kereszteződéséből, csaknem 1,7 km-ről

13. ábra: A tervezett tevékenység helyszínének látványa NyDNy felől, mg-i telephely mellől 1,9 km távolságból

A vizsgált telepítési helyszín tájbaillesztését (teljes vagy részleges eltakarását) jelenleg a következő tájelemek végzik: domborzat (É és K felől) és cserjés-fás területek (főleg K és Ny felől).

Tájképvédelmi szempontból a legkedvezőtlenebb hatások a létesítés időtartama alatt várhatók, amikor a tevékenységhez szükséges gépeket telepítenek. Kedvezőtlen tájképi hatása van ebben az időszakban az építési munkálatokban dolgozó munkagépeknek, szállítójárműveknek, a felvonulási épületeknek, építőanyag depóniáknak stb. is. Az építés alatti rendezetlenség a kivitelezés előrehaladtával fokozatosan csökken, majd a telepítés eredményeként az ipari-gazdasági üzemegység jön létre, azonban épület nem épül.

A Zsámbéki-medence tájképében a tervezett tevékenység helyszíne leginkább a feltöltésrészsű felületének látványában valósul meg, azonban ennek a tájelemnek a látványa eltörpül a tőle É-ra lévő Mány I. dolomitbánya (egyébként nem tájképvédelmi terület övezetében lévő) bányafalainak és nyers kőzetfelszíneinek látványa mellett.

A beruházás során a tájszerkezet jelentős változása nem prognosztizálható, mivel eddig is ipari-gazdasági célokra hasznosuló külterületi ingatlanon belül valósul meg a tervezett tevékenység. A tájszerkezet a tájhasználat módjának térbeli vetülete, a különböző funkciójú tájalkotó elemek és elemegyüttesek elhelyezkedésének térbeli rendje. A tájrészletben új tájelemcsoport (gépek, anyagdepóniák stb.) jelenik meg már meglévő feltöltés területén. A tervezett létesítmény külterületen, a településrendezési terv övezeti és szabályozási előírásainak, valamint a településképi rendelet javaslatainak betartásával fog megvalósulni.

A környező tájhasználatokat a létesítés és üzemelés idején a szállító és a tevékenységet végző munkagépek por-, lég- és zajszennyezése, talajnyomása a megközelítési és szállítási útvonalak mentén terheli, de nem korlátozza és nem szünteti meg.

HATÁSTERÜLETEK

Élővilág-védelmi hatásterület

A vizsgált tevékenység élővilág-védelmi **közvetlen hatásterülete a tevékenység helyszínére** terjed ki. Az élőhelyek megszűnése, a tevékenység során keletkező zaj, rezgés és légherhelő anyagok kibocsátása csak ezen a területen belül befolyásolja közvetlen módon az élővilágot, azok fajait, populációit, élettevékenységét mind a telepítés, mind a megvalósítás, mind a felhagyás során.

Közvetett hatásterületként a légherhelés (szálló por PM10) miatt a tevékenység helyszínét és annak határától mért **96 méteres környezetét** határoztuk meg a telepítés, a megvalósítás és a felhagyás során egyaránt. Élőhelyek megszűnése a tevékenység helyszínén kívül nem várható, azonban a zaj, a rezgés és a légherhelő anyagok kibocsátása csak ezen a területen belül befolyásolja közvetett módon az élővilágot, azok fajait, populációit, élettevékenységét.

Tájképvédelmi hatásterület

A vizsgált létesítmény telepítés, megvalósítási és felhagyási időszaka során jelentős tájképváltozással elsősorban a tevékenység helyszínén és annak **100 m-es környezetében** (az MSZ 20372 számú, Tájak esztétikai minősítése című szabvány alapján közvetlen előtérként minősített területen belül) kell számolni – tájképi szempontból ez tekinthető a beruházás **közvetlen hatásterületének**.

A tevékenységgel érintett területek és annak 100 méteres környezetén kívül azokban a tájrészletekben jelentkeznek tájképi hatások, ahonnan a tevékenység helyszíne és a tevékenységhez kapcsolódó létesítmények látványa még észlelhető. Az épített elemek látványhatásának nagysága erősen függ a létesítménytől való távolságtól, a domborzattól, a beépítettségtől, a meglévő növényzettől, a takarás mértékétől és milyenségétől is. Általánosságban elmondható, hogy a vizsgált tájelemektől távolodva a tájképi hatások csökkennek, tehát a távoli lakott településrészek és közlekedési útvonalak felől a domborzat és a növényzet miatt már mérsékelten vagy egyáltalán nem jelentkeznek. Fentiek alapján látható, hogy tájképvédelmi szempontból a hatásterületek nehezen lehatárolhatóak, a láthatóság nem csak a távolság függvényében (hanem pl. növényzet, domborzat, beépítettség

következtében is) változik. Tájképvédelmi szempontból tehát **közvetett hatásterületnek** azokat a területeket tekinthetjük, ahonnan **a vizsgált tájelem még észlelhető látványelemként jelenik meg** – ez a távolság pontosan nem definiálható, pontszerűen változik, számos tényező függvénye (lásd fent), de a vizsgált tájrészletben jellemzően nem nagyobb 2000 m-nél.

A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

A tervezett, illetve javasolt, a beruházás révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló intézkedések a létesítés és üzemelés során egyaránt a következők:

- kizárólag nappali, természetes fénynél végzett munkavégzés
- a munkaterület ésszerű és minimalizált lehatárolása
- a munkaterület elhelyezése a helyszín nyugati, Natura 2000 területektől távolabbi részén
- invazív fajok betelepülésének megakadályozása rendszeres gyommentesítő nyírással
- csapadékmentes időben a kiporzás hatásának csökkentése miatt a munkaterület locsolása és/vagy a porveszélyes helyeken a nyers töltésfelszín zúzalékkal való borítása javasolt (ami kevésbé porzik)
- a töltésen megjelent növényzet rendszeres nyírása (évente min. kétféle alkalommal), invazív fajok (pl. magas aranyvessző) betelepülésének megakadályozása

TÁJVIZSGÁLATI ÖSSZEFOGLALÓ

Élőhelyek

A vizsgált beruházási területen és a tervezett tevékenység hatásterületén belül csupán öt (H2, P2b, RC, T1 és U5) növényzettípust különítettünk el. A tervezett tevékenység helyszínén többségében U5 (Meddőhányók) vegetáció található. Az ide termelt töltésanyag által jellemzett felszín, mely többnyire nyers, nudum (növényzet nélküli). A feltöltés következtében az eredeti tereptől idegen domborzatú, meredek oldalú, humuszban csekély felszín és „termőréteg” alakult ki. Az élőhely ökológiai jelentősége csekély. Az U5 vegetáció területén a természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő.

A helyszínelés során a tervezett tevékenység területén nem, azonban a hatásterületen belül azonosított H2 (Felnyíló mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek) élőhely területén védett növényfajokat találtunk, melyek a következők: tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), nagy ezerjófű (*Dictamnus albus*) és bíboros kosbor (*Orchis purpurea*).

A tervezett telephely területén a jelenlegi U5 (Meddőhányók) élőhely a létesítés során U4 (Telephelyek, roncsterületek) élőhellyé változik. Élőhelyek megszűnése a tevékenység helyszínén kívül nem várható.

Természetvédelem

A helyszín 5 km-es környezetében országos jelentőségű védett természeti területek nem találhatók. A vizsgált ingatlan nem része Natura 2000 területnek, azonban K felől Natura 2000 területtel (Nyakas-tető szarmata vonulat, HUI20037) szomszédos. A vizsgált helyszínnel szomszédos területeken jó természetességű, védett növényfajoknak is otthont adó jelölő élőhely (6240 – Szubpannon sztyeppék) található, melyet kaszálással hasznosítanak és védenek a potenciális cserjésedés ellen.

A vizsgált ingatlan nem része az Országos Ökológiai Hálózat elemeinek, azonban K felől magterülettel és egy keskeny részen puffertérülettel szomszédos. A szomszédos magterület azonos a Natura 2000 jelölő élőhellyel.

Tájvédelem, tájhasználat

A vizsgált beruházás terület teljes egészében tájképvédelmi terület övezetében található. A vizsgált tájelem (a tevékenység helyszíne) jellemzően közvetlen előtérként, előtérként és középtérként látható a tájrészletből. Kelet felől a domborzat a helyszínt teljesen takarja, nyugat felől azonban 2–3 kilométeren belül látható a létesítmény, mivel a Zsámbéki-medence peremterületén, a medencét határoló domboldalon tervezik a tevékenységet megvalósítani.

A vizsgált tájban a beruházással érintett terület az eredeti felszínt megváltoztató, abból kimagasló felületi tájelemként jelenik meg. A tevékenység során a tájszerkezet nem változik, mivel a feltöltési munkák nagy részét már elvégezték. A beavatkozások a meglévő felszínen, kijelölt ipari-gazdasági hasznosítású ingatlant érintik, de jelentős mértékben azt már nem változtatják meg.

A Zsámbéki-medence tájképében a tervezett tevékenység helyszíne leginkább a feltöltésrészű felületének látványában valósul meg. A tájrészletben új tájelemcsoport (gépek, anyagdepóniák stb.) jelenik meg már meglévő feltöltés területén.

A tájhasználat a vizsgált térségben változatos A tervezett tevékenység helyszíne bányászati, erdő- és mezőgazdasági területek keveredési, átmeneti zónájában, azaz többféle használatú tájrészletben helyezkedik el. A környező tájhasználatokat a létesítés és üzemelés idején a szállító és a tevékenységet végző munkagépek por-, lég- és zajszennyezése, talajnyomása a megközelítési és szállítási útvonalak mentén terheli, de nem korlátozza és nem szünteti meg.

A tevékenység hatásai

A tervezett beavatkozás csupán lokális jellegű. A populációk pusztulásához nem vezet, a társulások visszaszorulásától nem kell tartani. A tevékenység határától mért 96 méteren belül meghatározott hatásterületen belüli magterület nagysága 3,0 hektár, melyből 2,0 hektáron jó természetességű H2 (Felnyíló mészkezdvelő lejtő és törmelékgyepek) élőhely, illetve 1,0 hektáron P2b (Galagonyás-kökényes-borókás cserjések) és RC (Keménynyás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők) élőhelyek mozaikja található.

A magterület élőhelyeire, ökológiai viszonyaira és védett növényfajaira a tevékenység nem jelentős mértékű porterhelés lehet hatással. A terhelő hatások során a magterület meglévő ökológiai állapotában jelentős vagy kedvezőtlen változás nem valószínűsíthető. A magterület jelenlegi ökológiai viszonyainak megmaradása várható a tervezett tevékenység létesítése és az üzemelés időszakában egyaránt.

Védett fajok élőhelye vagy azok megjelenésére potenciálisan alkalmas élőhely a telephely létesítése során nem szűnik meg, illetve nem sérül. Nem várható a védett fajok állományának vagy produktumának porterhelés során történő jelentős méretű csökkenése, romlása vagy veszélyeztetése.

Bruckner Attila

okl. táj- és kertépítésszámárnök
táj- és élővilág-védelmi szakértő (SZ-TjV, SZ-TV)

Nyilvántartási szám: Sz-043/2009.

Telephely: 8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.

Postacím: 8230 Balatonfüred, P. Horváth Á. u. 49.

Balatonfüred, 2025. május 19.